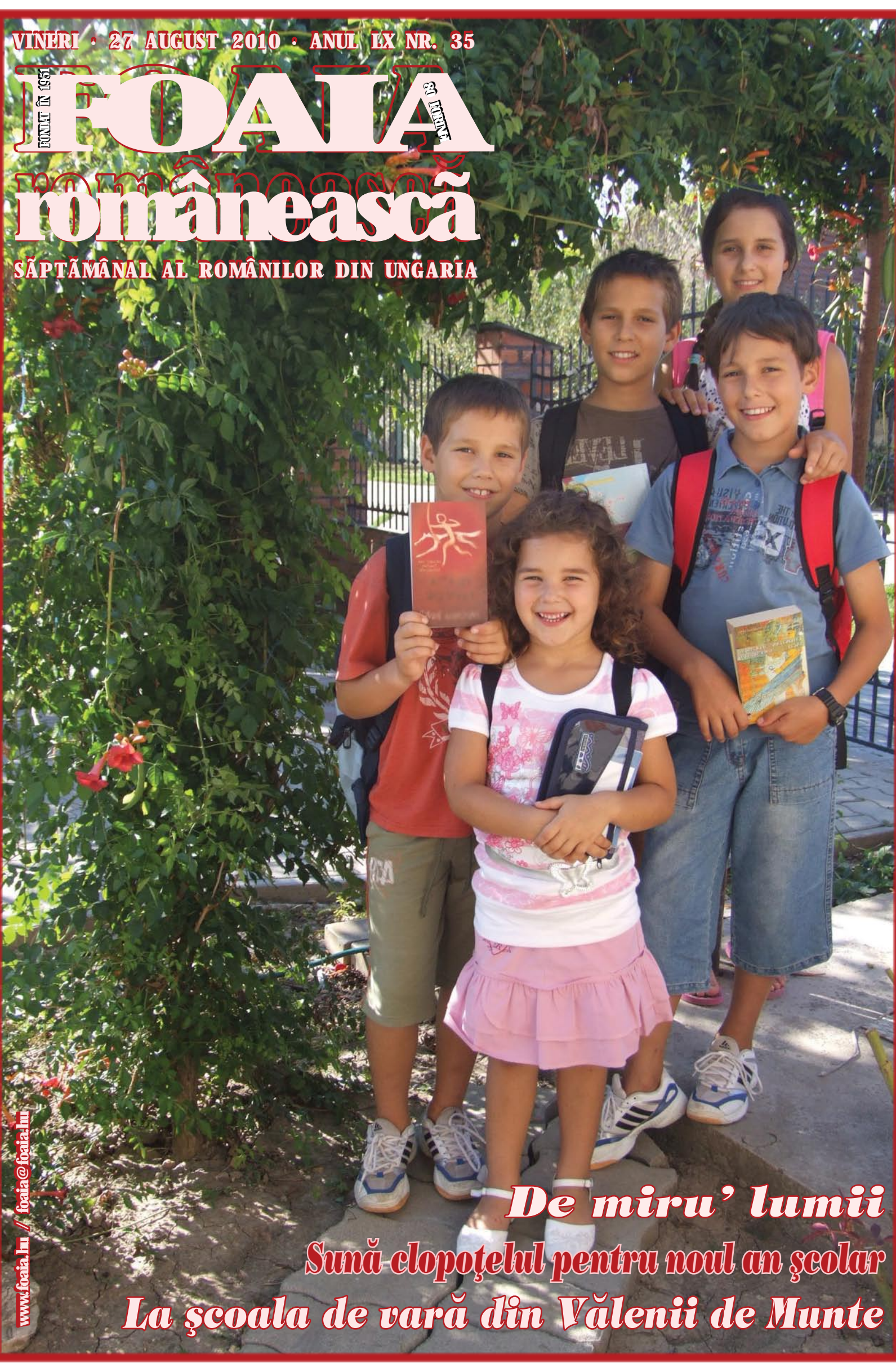

VINERI • 27 AUGUST 2010 • ANUL LX NR. 35

FOAIA

românească

SĂPTĂMÂNAL AL ROMÂNILOR DIN UNGARIA

www.foaia.hu // foaia@foaia.hu

*De miru' lumii
Sună clopoțelul pentru noul an școlar
La școala de vară din Vălenii de Munte*

CALENDAR ORTODOX

- 30 august, luni – Sf. Ier. Varlaam al Moldovei; Sf. Ier. Alexandru, Ioan și Pavel cel Nou, Patr. Constantinopolului.
- 31 august, marți – Punerea în raclă a brâului Maicii Domnului; Sf. 366 de Mc. din Nicomidia.
- 1 septembrie, miercuri – † Cuv. Simeon Stâlpnicul și Marta, mama sa (Începutul anului bisericesc).
- 2 septembrie, joi – Sf. Mc. Mamant; S. Ier. Ioan Postitorul, Patr. Constantinopolului.
- 3 septembrie, vineri – Sf. Mc. Antim, Ep. Nicomidiei; Cuv. Teoctist.
- 4 septembrie, sâmbătă – Sf. Mc. Vavila, Ep. Antiohiei; Sf. Prooroc Moise.
- 5 septembrie, duminică – † Sf. Proororia, tatăl Sf. Ioan Botezătorul; Sf. Mc. Urban. Duminica a XV-a după Rusalii.

Foaia a scris...

Acum 40 de ani

„La Gospodăria de Stat din Balatonboglár a fost instituită pentru prima dată în țară, încă în anul 1958, o tabără de vară pentru fete. Locatarile taberei ajutau la muncile agricole sezoniere. La început, tabăra de corturi a gospodăriei putea găzdui doar grupe de câte 150–200 de persoane. În 1967 a fost dată în folosință o clădire corespunzătoare în vecinătatea gospodăriei. Anul trecut apoi a fost construit, cu o investiție considerabilă, un cămin modern, confortabil, reprezentativ, în raionul Lengyeltót. Astfel, anul acesta, în vacanța de vară, în cele două clădiri amintite au putut găzdui circa 700 de eleve de școli medii, sosite aici din cele mai diferite părți ale țării, astfel și din regiuni populate și de naționalități.” (Într-o tabără de vară, autor: A. Zoltai Z., Ilustrații: F. Kesztyüs, Foaia Noastră, nr. 17, 1 septembrie 1970, pag. 4)

Acum 30 de ani

„La marginea localității Medgyesegyháza, lângă drumul care duce spre Chitighaz, în marginea unui lan de pământ cultivat cu pepeni, tocmai mânca Ioan Țapoș cu soția lui, cu băiatul mai mic, Petru și cu prietenul acestuia, Petru Samfira. Gustarea – vizibil – cădea bine în pauza dintre ridicături și aplecări continue. În continuare, lubenițele sunt așezate în grămezi prismatice cu grijă, să nu se strivească. Recolta e foarte frumoasă. Încă în mai au fost plantate răsaturile, astfel au putut începe culesul printre cei dintâi. La început primeau 15–20 de forinți pentru kilogram, apoi tot mai puțin. Precum se »satură« piața, așa scade prețul. Printre cultivatorii lubenițelor există o concurență ne exprimată. »Învinge« acela care recoltează mai devreme și ale cărui lubenițe au o calitate mai bună, acestora sigur că nici o lubeniță nu le rămâne nevândută și câștigul e mai bun.” (Culesul lubenițelor la familia Țapoș, autor: Béla Pásztor, Foaia Noastră, nr. 35, 31 august 1980, pag. 3)

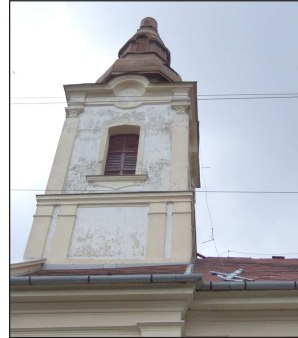
Acum 10 ani

„Peste trei zile va începe noul an școlar pentru 960 de mii de elevi din școli generale și 500 de mii de liceeni. Este pentru prima dată, când școala începe la 28 august, și nu la 1 septembrie. Motivul pentru care Ministerul Învățământului a decis ca școala să înceapă mai devreme a fost că în anul de învățământ 2000–2001 aproape toate sărbătorile naționale cad pe zile lucrătoare, iar programa prescrie obligatoriu 185 de zile de învățământ. O altă noutate este introducerea vacanței de toamnă în perioada 1–5 noiembrie.” (Problema actuală a familiilor: Cât ne costă începerea școlii? autor: Eva Iova, Foaia românească, nr. 34, 25 august 2000, pag. 10)

Bătănia

Colectă
pentru renovarea bisericii

Comunitatea ortodoxă română din Bătănia inițiază o colectă pentru renovarea turnului bisericii, care a fost avariat în timpul unei vijelii. Crucea bisericii românești a fost doborâtă de vânt în ziua de 18 iunie, atunci când în zonă a trecut o furtună cu grindină, cauzând pagube în valoare de mai multe miliarde de forinți. Odată cu crucea a suferit avarii și turnul și acoperișul bisericii. Comunitatea ortodoxă locală

inițiază o colectă publică pentru renovarea crucii, turnului și acoperișului bisericii. În acest scop, la

Banca OTP s-a deschis un cont separat pe care se pot transfera ajutoarele materiale în forinți, în lei sau în orice valută. Contul este administrat de o comisie formată din credincioșii localnici. Din Ungaria se pot transfera bani pe următorul număr de cont: 117330892001892-000000000, din România sau alte țări numărul IBAN al contului este următorul: HU69117330892001892-000000000. Șt. Crăsta

Zilele Culturii și Limbii
Române în Basarabia

În perioada 31 august–2 septembrie 2010, dincolo de Prut vor avea loc o serie de evenimente culturale menite să marcheze Ziua Limbii Române în Basarabia. Evenimentele sunt organizate de Institutul Cultural Român, în parteneriat cu Organizația Studenților Basarabeni din București, transmite Romanian Global News.

Sub genericul „Zilele Culturii și Limbii Române”, la Chișinău, Cahul și Bălți se vor derula caravane ale cărților ce vor fi oferite bibliotecilor școlare, liceale și universitare. În același cadru, pe 1 septembrie 2010, de la ora 15.00, în scuarul Teatrului de Operă și Balet din Chișinău, vor avea loc concerte susținute de trupe cunoscute de la București și Chișinău – Șuie Paparude, Alternosfera, Gândul Măței, Studio One, Cătălin Josan, Snails și vor culmina cu un recital al legendarei trupe Phoenix. A.B.

„Pro Cultura Minoritatum
Hungariae” 2010

Institutul Cultural Maghiar și Lectoratul de Arte Plastice lansează și în acest an concursul pentru nominalizarea la premiul pentru activitatea culturală a minorităților naționale și etnice din Ungaria. Premiul „Pro Cultura Minoritatum Hungariae” va fi acordat unei persoane sau organizații minoritare, care desfășoară o activitate marcantă pentru păstrarea și dezvoltarea moștenirii culturale a limbii materne și prin activitatea lor contribuie la conviețuirea popoarelor din Bazinul Carpatic. Se acordă opt premii, care vor fi înmânate pe 13 decembrie 2010, în cadrul Galei Naționalităților, organizată cu ocazia Zilei Minorităților din Ungaria. Nominalizarea candidaților se va face până în 30 septembrie 2010, informații suplimentare fiind accesibile pe site-ul www.mmikl.hu sau la numerele de telefon 06-1/225-6043, 06-1/225-6041.

Poza săptămânii

Un fototext trimis de către cititori:

„– Itt az idő...”

Părerile autorilor nu coincid întotdeauna cu opinia Redacției. Responsabilitatea juridică pentru conținutul articolelor publicate în Foaia românească aparține autorilor. Foaia românească nu garantează publicarea textelor nesolicitate de redacție.

Pe copertă:

Copiii familiei Miron din Micherechi (foto: Ana Cioca)

Înfrățirea Chitighaz–Socodor, o colaborare româno–română

Numărul relațiilor bilaterale între localități din Ungaria și România s-a sporit zilele trecute. Datorită colaborării de înfrățire între Chitighaz și Socodor, primarii celor două comune au avut ocazia să se întâlnească și de două ori, pe 14 august în Ungaria și pe 22 august în România. Cu primărița *Maria Kalcsó* și *Dimitrie Ioan Jura* am stat de vorbă la Festivalul Pogăcițelor din Chitighaz, liderii afirmând cu satisfacție succesul înfrățirii celor două localități.

În anul 2008, primăriile din Chitighaz și Socodor au ajuns într-o relație mai strânsă mulțumită dorinței de a se realiza un parteneriat româno–român, iar de atunci reprezentanții se vizitează reciproc. „În anul 2010, prin Festivalul Pogăcițelor, am oferit o întâlnire de mare calitate pentru publicul chitighăzean și oaspeții veniți din localitățile înfrățite, printre care și celor veniți din Socodor. Am introdus și un program cultural, în cadrul căruia au evoluat cu mare succes și dansatorii din Socodor”, ne-a declarat primărița *Maria Kalcsó*, care ne-a mai spus că cele două localități, asemănătoare la mărime, se vizitează

de atunci reciproc la evenimente culturale și nu numai.

Primarul *Dimitrie Ioan Jura* a subliniat și el că înfrățirea comunelor lor nu se limitează numai la întâlniri culturale: „Avem o relație deosebit de bună cu această comună, și în special cu doamna primar, relație care se materializează prin venirea noastră pentru a treia oară la Festivalul Pogăcițelor. Ne simțim foarte bine totdeauna când venim la Chitighaz, totdeauna când sunt în preajma doamnei primar, la care am găsit totdeauna o înțelegere deosebită și cu care avem o colaborare foarte bună. Dar relația noastră nu se rezumă nu-

mai la schimburi culturale, la tot felul de festivități, pentru că noi am pus bazele și altor proiecte mai ample. Chiar acum suntem la faza de semnare a unui contract de finanțare a unui proiect în valoare de 1.050.000 euro care vor fi aduși comunității locale din Chitighaz și, în același timp, comunității locale din Socodor. Acest proiect se numește »Înlăturarea barierei de tranzit rutier transfrontalier între comuna Socodor și comuna Chitighaz«.

La o săptămână după Festivalul Pogăcițelor, în ziua de 22 august, comuna Socodor a sărbătorit ziua localității și sfințirea bisericii după restaurare, evenimente la care au participat și români din Ungaria, de la *Jula* și Chitighaz, alături de *PS Siluan*, episcop al Eparhiei Ortodoxe Române din Ungaria, primărița localității înfrățite *Maria Kalcsó* și dansatorii școlii de artă „*Kaláris*” din Chitighaz.

R. Păcș

Au fost renovate mormintele din Primul Război Mondial, la Jula

La abia două luni de la decizia Consiliului Local din Jula de a păstra și a realiza un parc memorial din cimitirul public din Jula, din Primul Război Mondial (descoperit la începutul acestui an), acesta a și fost curățat, iar mormintele au fost restaurate. La inițiativa consilierului *Alt Norbert*, pentru primii pași de amenajare, Primăria a alocat 450 mii de forinți. Consi-

lierul responsabil pentru această zonă între cartierele *Máriafalva* și *Szentpálfalva* ne-a informat că suma alocată a fost folosită pentru lucrările de curățare a terenului și pentru restaurarea celor 49 de pietre funerare.

Inițiativa realizării parcului memorial din cimitirul în care 55 decedați au fost înmormântați de Biserica Ortodoxă din Orașul

Mare Românesc din Jula, este susținută nu numai de instituțiile românești din Ungaria, dar și de Ministerul Apărării din Ungaria. În ședințele din toamnă, Consiliul Local va reveni asupra problemei și în funcție de sprijinul acordat de către Minister, se vor continua lucrările de amenajare, ca la anul parcul memorial să poată fi sfințit.

R.P.

EDITORIAL

De miru' lumii

Cu siguranță este un lucru foarte frumos, chiar lăudabil, când o țară–mamă, oricare să fie ea, se îngrijește de fiii ei de peste hotare, rămași în jurul granițelor fără voia lor sau plecați prin străinătăți din voia sorții. România este deseori criticată (cam pe bună dreptate) că nici după 20 de ani de la schimbarea sistemului nu știe cum să–și trateze minoritățile trăitoare în afara țării, mai ales pe românii din jurul granițelor. Și deseori este prezentat la București drept model exemplul Ungariei, țară care în cei 90 de ani de la decizia de la Trianon a avut suficient timp să se perfecționeze în această problemă. Chiar sunt unele lucruri bune care ar merita preluate, copiate, de la unguri, ca de exemplu modelul de finanțare a instituțiilor maghiare de peste granițe sau lupta statornică pentru apărarea și păstrarea limbii materne. Însă sunt și tot mai multe aberații, chiar tâmpenii, care nu doar că nu ar trebui preluate, ci sunt de–a dreptul caraghioase. Una dintre acestea s–a ivit zilele trecute, cu ocazia sărbătorii naționale din 20 August.

Un primar dintr–o comună din nord–estul Ungariei, cuprins de o mare bucurie că în această zi a intrat în vigoare legea dublei cetățenii pentru ungurii din afara țării, a declarat festiv și tare că toți cei care vor înainta cererea pentru obținerea cetățeniei maghiare vor putea solicita și dreptul de ședere permanentă în localitatea respectivă. Și ce adresă vor avea acești noi cetățeni? Toți vor avea domiciliul în casa natală a lui *Kossuth Lajos*!!! Căci, cum a hotărât întregul consiliu local, nu doar primarul, „casa natală a lui *Kossuth* este căminul tuturor maghiarilor și este un simbol care poate reface unitatea maghiarilor”. Până aici totul sună frumos, problema este doar că în această țară mai sunt și legi, pe care nu doar cetățenii de rând ci și primarii și consilierii locali trebuie să le respecte. Pentru obținerea cetățeniei maghiare – conform noii legi – nu este nevoie de domiciliu permanent în Ungaria, doar trei criterii sunt: ca solicitantul să vorbească limba maghiară, să aibă strămoși maghiari și ca persoana să nu însemne un risc pentru securitatea națională a Ungariei. Deci, nu este nevoie de adresă de domiciliu permanent, numai în caz că noul cetățean vrea să aibă și... drept de vot în Ungaria. Dacă ideea ar fi preluată de toți primarii din țară, aceștia și–ar putea „cumpăra” fotoliile bine plătite pentru multe cicluri electorale. Dar să lăsăm la o parte alegerile. Guvernul de la Budapesta prezice că de la anul vor fi 200–400 de mii de noi cetățeni maghiari. Vă puteți imagina că toți aceștia vor avea domiciliul permanent în casa lui *Kossuth*? Ar fi destul de ridicol, din moment ce notarul primăriei are dreptul și obligația să verifice dacă declarația cetățeanului este adevărată. Și după ce se vor mai adăuga noi și noi camere pentru a–i adăposti pe toți cetățenii care au acolo domiciliul, comuna care acum are vreo 1500 de locuitori apoi va fi îndreptățită să ceară titlul de oraș, ba mai mult să devină capitală de județ. Și prostia ar mai putea continua la nesfârșit.

Eu una nu le doresc așa ceva unguirilor din afară. Ar fi umilitor pentru ei. Cum nici invers nu ar fi bine să se întâmple. Oricât de mult îmi place să vizitez, de exemplu, Castelul *Peleş* din Sinaia, nu mi–aș cere domiciliu acolo. Dacă nu pentru altceva, măcar pentru respectul față de *M.S. Regele Mihai* și de toată Casa Regală Română. Am fi și noi, la fel ca acum ungurii, de tot răsul lumii, dacă toți românii din Basarabia, Bucovina, Ungaria, Voivodina, Timoc, Bulgaria și de aiurea, am avea adresă permanentă în Castelul Regal de la Sinaia. Ca glumă nu sună rău, dar dacă am lua–o în serios am fi și noi de tot mirazul.

Eva Iova

Editorialul poate fi citit în limba maghiară pe www.foaia.hu, în rubrica: MAGYARUL

Pe scurt...

AUTOSTRĂZI PE HÂRTIE

În 2011 va fi finalizată centura ocolitoare a orașului Caransebeș, autostrada Arad-Tișișoara, vor începe lucrările pe autostrada care va lega granița cu Ungaria, de la Nădlac, până la Arad și Autostrada Tișișoara-Sibiu, a declarat zilele trecute *Radu Berceanu*, Ministrul român al Transporturilor.

**PROMOVAREA
PRODUSELOR NAȚIONALE**

Producătorii de produse unice și tradiționale ungare vor primi pe viitor indemnizații substanțiale din partea statului – circa 20 la sută din totalul ajutoarelor disponibile, a anunțat luni cotidianul *Magyar Nemzet*. Guvernul de la Budapesta intenționează să stabilească un nou birou în ianuarie, care să înregistreze și să promoveze toate bunurile naționale, de la palinca tradițională la muzica lui Bartók.

PENINSULA 2010

Eveniment muzical cu tradiție, festivalul Peninsula de la Târgu Mureș se va desfășura anul acesta la finele lunii august. În ciuda crizei financiare, organizatorii promit patru zile de festival mai pline decât anul trecut, cu o ofertă muzicală mai bogată. Cea de-a opta ediție a festivalului Peninsula are loc în perioada 26-29 august 2010. Ca în fiecare an, cei prezenți se vor putea bucura de concerte cu trupe românești și străine, vor viziona filme bune și vor putea participa la diverse acțiuni culturale, sociale și ecologice. Printre trupele și artiștii invitați să cânte pe scena Peninsula 2010 se numără: Direcția 5, Vama, Zdob și Zhub, Șuie Paparude, Blazaj, Grimus, Harry Tavitian, Compact, Phoenix, The Rasmus, Butterflies in my Stomach, Europe și mulți alții.

**TÂRG DE ANTICHITĂȚI
LA ORADEA**

Colecționarul orădean *Liviu Purje* organizează, în perioada 28-29 august, între orele 8.00-20.00, în Parcul Bălcescu din Oradea, prima ediție a Târgului de obiecte antice, la care sunt așteptați în jur de 25 de expozanți din țară și Ungaria.

Aurelian Pavelescu cere bunurile
Fundației Gojdu

Președintele PNȚCD, *Aurelian Pavelescu*, a anunțat că partidul său va repune în discuție problema Fundației Gojdu și recuperarea bunurilor acesteia de la statul ungar. Liderul PNȚCD a mai declarat că valoarea bunurilor Fundației Gojdu se ridică la aproximativ 7 miliarde de euro. „Fac apel la ministrul de externe, *Teodor Baconski*, la președintele *Traian Băsescu* să pună în operă tratatul din 1937 prin care Ungaria se obliga să cedeze către statul român, în vederea restituirii, bunurile fundației de pe teritoriul statului ungar”, a subliniat *Aurelian Pavelescu*.

Emanuil Gojdu (1802-1870), care era de origine macedo-română, născut în județul Bihor, ajunge deputat în Parlamentul Ungariei. *Gojdu* a făcut o avere impresionantă, estimată acum la 7 miliarde de euro, pe care a lăsat-o, prin testament, tinerilor din Transilvania pentru a studia. Comuniștii unguri au naționalizat-o în 1945. În 1937, România și Ungaria căzuseră de acord cu retrocedarea bunurilor Fundației *Gojdu*. A.B.

10,5 milioane de euro pentru dezvoltarea
zonei de frontieră româno-maghiară

La reuniunea din perioada 27-28 iulie, Comitetul Comun de Selecție al Programului de Cooperare Transfrontalieră Ungaria-România a aprobat finanțarea a 80 de proiecte depuse în cadrul celui de-al treilea apel de propuneri pentru proiecte de tip soft. Potrivit Ministerului Dezvoltării Regionale și Turismului din România, finanțarea europeană alocată acestor proiecte se ridică la aproximativ 10,5 milioane de euro, sumă la care se adaugă contribuția celor două state membre și, după caz, cea a beneficiarilor.

Al treilea apel de propuneri de proiecte a fost lansat la 8 octombrie 2009, de către Agenția Națională de Dezvoltare din Ungaria, împreună cu Ministerul Dezvoltării Regionale și Turismului din România. Cele 280 de proiecte depuse au fost supuse unei proceduri de evaluare într-o singură etapă, 80 fiind aprobate pentru finanțare, în cadrul reuniunii din 27-28

iulie 2010, care a avut loc la Seghedin. În cadrul celui de-al treilea apel de propuneri de proiecte, aplicanții au avut posibilitatea de a depune proiecte cu o valoare maximă de 1,5 milioane de euro.

Atragerea fondurilor europene prin acest program, reprezintă o oportunitate reală atât pentru dezvoltarea economică și socială a regiunii de graniță româno-maghiară, cât și pentru consolidarea cooperării transfrontaliere.

Aria eligibilă pentru finanțare cuprinde județele aflate la granița româno-maghiară: județele Satu Mare, Bihor, Arad și Timiș pe partea română, respectiv Szabolcs-Szatmár-Bereg, Bihor, Bichiș și Csongrád pe partea maghiară.

Pe lângă administrațiile locale și județene, organizațiile non-profit, asociațiile microregionale sau agențiile de dezvoltare regională, pot obține finanțare, printre altele, și agențiile pentru protecția mediului sau cele de gestionare a ape-

lor/deșeurilor, parcurile naționale, instituțiile de învățământ, organizațiile de sprijinire a turismului și a afacerilor, precum și agențiile pentru ocuparea forței de muncă.

Implementarea proiectelor selectate în cadrul celei de-a treia solicitări de propuneri de proiecte va contribui, în mod special, la îmbunătățirea accesului la rețelele transfrontaliere de transport și comunicații, la îmbunătățirea gospodăririi transfrontaliere a apelor și gestionării deșeurilor, la dezvoltarea activităților comune turistice, de afaceri și de protecție a mediului, respectiv la crearea și întărirea structurilor și rețelilor comune de sănătate, cultură și educație.

Următoarele solicitări de propuneri de proiecte din cadrul programului se preconizează a fi lansate în toamna acestui an, atât pentru proiectele de tip soft, cât și pentru cele de infrastructură sau de investiții la scară redusă. R.P.

În curând: www.ortodoxia.hu

Participare românească la Festivalul ZENIT 2010

Foto: Ana Cioca

Pentru a 24-a oară s-au întâlnit și au participat la un concurs muzicienii tineri din Ungaria și din țările vecine. Întâlnirea internațională a fanfarelor din Bichișciaba, cunoscută sub prescurtarea ZENIT, a avut loc în acest an în perioada 18–20 august, formațiile evoluând pe scenele din fața complexului comercial Csaba Center, la Casa de cultură Vasutas și în fața Primăriei a reședinței județene.

Festivalul ZENIT a fost deschis miercuri cu un vernisaj al expoziției de instrumente muzicale din Csaba Center, după care Köles

István, viceprimarul orașului Bichișciaba și *Herczeg Tamás*, directorul festivalului au salutat publicul iubitor de muzica de fanfară.

La fel ca în anii anteriori, printre formații s-au aflat și fanfare din România, anul curent Fanfara Maranatha Brass Band din Curtici și Fanfara Municipiului Bistrița. Fanfara din Curtici a evoluat miercuri, iar cea din Bistrița joi, ambele în fața Csaba Center. Bistrițenii și-au prezentat repertoriul și în cadrul programului de gală de vineri, din fața primăriei, după care a avut loc programul Grupului majoretelor „Tempo” din Oradea, care au oferit publicului un program de 15 minute.

Maranatha Brass Band este o formație formată exclusiv din instrumente de alamă, susținute de percuție, o formație tânără formată din tineri între 16 și 27 ani din Biserica Baptistă din Curtici. Tinerii curticeni au mărturisit despre ei că „deoarece muzica de fanfară este o practică de mai bine de 100 de ani în biserică, și pentru că aproape toți am crescut cu acest gen de muzică, recunoaștem că unii dintre noi suntem pasionați și chiar îndrăgostiți de acest gen de muzică.” În urmă cu aproximativ 7–8

ani s-a constituit primul nucleu de copii, doritori să cânte și așa s-a născut această formație numindu-se mai târziu Maranatha Brass Band Curtici.

Fanfariștii spun că „de atunci, ne străduim să ne perfecționăm mereu pentru a putea lăuda pe Dumnezeu în biserica noastră, printr-un repertoriu nou și diversificat pornind de la stiluri clasice până la prelucrări contemporane”. Maranatha Brass Band, însoții de dirijorii *Daniel Maris*, *Lorand Torcos* și *Octavian Maris*, a participat de-a lungul timpului la mai multe festivaluri de fanfare, precum și la întâlnirile mai multor biserici.

De două ori și-au dat concursul la Bichișciaba fanfariștii bistrițeni, prezentându-se și în cadrul programului de gală de vineri. Fanfara Municipiului Bistrița, numită „Golgota”, are ca membri 46 de muzicieni, majoritatea lor cântând la trompetă din copilărie. Membrii fanfarei sunt studenți. Participă mereu cu succes la întâlniri și festivaluri internaționale, iar în acest an se bucură de aniversarea a 30 de ani de la înființare. În Ungaria au fost conduși de dirijorii *Alexandru Solomon* și *Gelu Păcurar*.

R. Păcș

Pe scurt...

MICHERECHI

Un grup de tineri ortodocși din Micherechi vor găti la ceaun pentru copiii orfani de la orfelinatul din Salonta vineri, 3 septembrie. Membrul Gărzii Civile, *Gheorghe Sferle*, începând din luna iunie, de la primirea copiilor din Salonta de către consăteni, în fiecare sfârșit de săptămână organizează vizita tinerilor din sat la orfelinatul din Salonta.

OTLACA-PUSTĂ

Sâmbătă, 28 august, membrii Asociației Culturale Române „Mihai Purdi” din localitate se vor întruni în cadrul unei noi ședințe, la Căminul Cultural. Printre principalele teme a ședinței figurează darea de seamă a activităților din anul trecut și întocmirea unei noi strategii de lucru pentru a doua jumătate a anului în curs.

APATEU

Duminică, 29 august, dimineața de la ora 10.00, în biserica ortodoxă română din localitate se va ține o slujbă arhierescă, săvârșită de *PS Episcop Siluan* și *pr. paroh Origen Sabău*. La sfârșitul acestei săptămâni se vor sărbători și Zilele Satului.

JULA

Începând de la 1 septembrie, sala de expoziție a Cofetăriei „De o sută de ani” din Jula găzduiește expoziția „Goblenul, pictura cu acul”, a cărei protagonistă este *Anca Butar*. Îndemânarea și dăruirea cu care au fost create aceste goblenuri reies din fiecare lucrare. Lucrările vor fi expuse până la sfârșitul lunii septembrie.

MACĂU

Primăria orașului organizează, în perioada 10–12 septembrie, cea de-a XX-a ediție a Festivalului Cepei. În cadrul acestor trei zile de sărbătoare, cel mai interesant program îl va constitui concursul de gătit dintre primarii localităților din județul Ciongrad.

CENADUL UNGURESC

În zilele de 24–25 septembrie, la Cenad se va serba ziua satului, eveniment încununat cu multă muzică, voie bună și gastronomie. În aceste două zile va fi deschisă provizoriu și granița dintre Cenadul din România și Cenadul Unguresc. Locuitorii celor două comune vor avea posibilitatea să treacă granița pe la vechiul punct de frontieră, aceștia vor fi trecuți peste Mureș cu un bac.

Împreună de 25 și 50 de ani

În cadrul celei de-a VIII-a ediții a Festivalului Cas-traveților, duminică, 15 august au fost sărbătoriți cei care au aniversat 25 și 50 de ani de căsnicie.

Primarul localității *Teodor Martin* a felicitat cele 19 cupluri urându-le tuturor multă sănătate. Printre cei sărbătoriți s-au numărat *Grigore Mihuț* și soția *Eva Bara* (strada Dózsa nr. 4), *Ioan Ardelean* și soția *Maria Radici* (strada Kölcsey nr. 43), *Petru Gomboș* și soția *Maria Roșu* (strada Szabadság nr. 15), *Ioan Ruja* și soția *Maria Marc* (strada Arany nr. 3), *Ioan Hodojo* și soția *Elena Ruja* (strada Dobó nr. 6), *Gheorghe Petrușan* și soția *Ana Radici* (strada Szabadság nr. 5), *Teodor Cefan* și soția *Eva Cozma* (strada Szőlóskert nr. 1), *Vasile Petrușan* și soția *Maria*

Gomboș (strada Sarkadi nr. 12) și *Elek Török* și soția *Clara Pușcaș* (strada József A. nr. 3).

În urmă cu 25 de ani au devenit soț și soție 10 perechi. Ei sunt: *Ioan Gurzău* și *Aurica Ruja* (strada Zrínyi nr. 28), *Ioan Ianc* și *Ildikó Seres* (strada Rákóczi nr. 56), *Ioan Rocsin* și *Maria Martin* (strada Bajcsy nr. 31), *Gheorghe Marc* și *Ana Boca* (strada Veres P. nr. 20), *Vasile Oros* și *Ana Sava* (strada Gárdonyi nr. 7), *Mihai Martin* și *Maria Hodojo* (strada Dobó nr. 8), *Otto Pușcar* și *Angelica Martin* (strada Kossuth nr. 97), *Vasile Ruja* și *Eva Gurzău* (strada József A. nr. 8), *Vasile Benye* și *Elena Netea* (strada Damjanich nr. 11) și *Anton Varjú* și *Ana Dobi* (strada Váci nr. 3).

A.C.

Doi tineri români și-au unit viețile înaintea lui Dumnezeu, la Micherechi

Împlinind voia lui Dumnezeu, doi tineri *Alexandra Adriana Mircioiu și George Vaida* au hotărât să se căsătorească la Biserica Penticostală nr. 1 din Micherechi. Duminică trecută, părinții *Eugenia și Adrian Mircioiu* din Codlea, județul Brașov, și *Maria și Gheorghe Vaida* din Micherechi au venit cu mulțumire înaintea lui Dumnezeu și și-au însoțit fiica și fiul la cununia lor. Tinerii miri, *Adriana și George*, au hotărât să-și unească viețile în fața lui Dumnezeu și în

aintea familiilor și prietenilor lor, în ziua de 15 august.

Adriana și George s-au cunoscut prin intermediul internetului și după o perioadă de cunoaștere a celuilalt au ales să se căsătorească. *George* fiind membru al bisericii penticostale din Micherechi, cununia a avut loc în această localitate.

Serviciul divin special a fost îmbogățit de cântările tinerilor bisericii din Micherechi, a oaspeților din România și Anglia. Cuvântul

lui Dumnezeu a fost vestit de către pastorul *Durkó Albert* și presbiterul *Dorin Gavra*, actul special de cununie fiind săvârșit de ambii slujitori ai Domnului, care apoi s-au și rugat pentru ca Dumnezeu să binecuvânteze noii soți și căsnicia lor.

Decamdată, tinerii soți, *Adriana și George Vaida* vor locui în capitala Angliei, în Londra, unde vor frecventa Biserica penticostală „Izvorul Vieții” din Mill-Hill, Londra.

R.P.

Foto: Ana Cioca

Pastor nou la Biserica Baptistă din Chitighaz

Biserica Baptistă din Chitighaz a avut ca invitat în zilele de 5-6 iunie pe pastorul *Csaba Borzasi* și familia sa din Baia Mare, cu scopul de a se prezenta comunității. Biserica Baptistă din Chitighaz l-a invitat pe pastorul baimărean prin intermediul Cultului Baptist din Ungaria și a Uniunii Bisericilor Baptiste Maghiare din România. Ca urmare a acestei vizite, pastorul din Baia Mare a fost invitat de credincioșii din Chitighaz să păstorească comunitatea, iar în duminică din 15 august a fost citită scrisoarea pastorului *Borzasi* către biserică. Tânărul păstor a mulțumit încrederea chitighăzenilor care l-au invitat în urma a doar unei singure întâlniri și a acceptat să fie pastorul Bisericii Baptiste din Chitighaz.

Viitorul pastor al comunității va reveni la Chitighaz în ultima duminică a acestei luni, 29 august, apoi în data de 12 septembrie, urmând să se mute în comună spre sfârșitul lunii septembrie. Data exactă a ordinării în funcția de pastor încă nu este stabilită.

A. Brad

Săptămâna Căsătoriei la Cluj

În vremuri în care viața de cuplu căsătorit este tot mai expusă presiunilor, devalorizării și destrămării se cere o luare de atitudine, se cer oameni care pot și doresc să readucă în atenție și în lista priorităților din viața cuplului căsătorit.

Împreună cu țări de prestigiu ca și Anglia, Germania, Elveția, SUA, Australia, și chiar țări mai apropiate de noi, precum Ungaria și Cehia, vrem să declanșăm și în România o mișcare de evenimente pe tema cuplului căsătorit, în jurul cunoscutei date de 14 februarie, „Ziua îndrăgostiților.” Dorim ca perioada 7-14 februarie să fie Săptămâna căsătoriei, un interval de timp în care căsătoria să fie celebrată, susținută, încurajată și la fel de iubită și îndrăgită, apreciată și respectată ca și în prima zi după nuntă.

În acest sens, vă invităm să participați la Conferința de lansare și promovare a proiectului Săptămâna Căsătoriei care va avea loc la Power Business Center din Cluj-Napoca sâmbătă, 18 septembrie, începând cu ora 10.30 (ora României).

Taxa de participare este de 30 Ron și include masă de prânz, pauzele de cafea și materialele pe care fiecare participant le va primi la conferință.

Mai multe detalii despre conferință găsiți pe site-ul www.MarriageWeek.ro sau

CrestinTotal.ro. Pentru informații despre valorile, viziunea și istoricul Marriage Week (Săptămâna Căsătoriei) ca și despre activitatea Marriage Week în diverse țări vizitați portalul www.MarriageWeekInternational.com. Pe acest portal se găsește un filmuleț în limba engleză de 9 minute în care liderii Marriage Week din diverse țări trec în revistă realizările sau impactul Săptămânii căsătoriei în țara lor.

Pentru confirmare, cazare sau informații suplimentare puteți să-l contactați pe *Corneliu Szekely-Hațegan* (co-ordonator Marriage Week Romania) la numărul de telefon 0040/746/043266 sau email: info@MarriageWeek.ro.

Proiectul dorește a fi o mișcare națională și un lanț de evenimente pentru cuplurile căsătorite.

Conferință de tineret la Arad

În zilele de 17-18 septembrie, la Arad, va avea loc cea de-a 3-a ediție a Conferinței Naționale de Tineret „Neemia”. Întâlnirea din acest an de la Biserica Râul Trezirii are ca moto: Îndrăzneala – cheia trezirii. Această ediție a conferinței este organizată de patru biserici locale: Biserica Râul Trezirii, Biserica Betleem, Biserica Adoram, Biserica Cuvântul Vieții.

Timpul de laudă și închinare va fi condus de Trupele reunite ale bisericilor Râul Trezirii & Betleem, Trupa de laudă și închinare Adoram și Trupa de laudă și închinare Cuvântul Vieții. Mai multe informații aflați pe site-ul www.conferintaneemia.ro.

Marriage Week Romania **INVITATIE**

Conferinta Nationala Marriage Week Romania

18 septembrie 2010 CLUJ-NAPOCA

te pregătește pentru cel mai mare eveniment din România dedicat cuplurilor casatorite: **Saptamana Casatoriei** (februarie 2011)

Power Business Center, Calea Dorobanti nr. 18-20 etajul 8
INVITAT SPECIAL: Richard Kane, fondatorul Marriage Week International

Marriage Week este un proiect international care are drept scop promovarea vietii de familie, intarirea casniciei si sustinerea valorii familiei in societate si in lume. Evenimentul se organizeaza anual si consta intr-o serie de manifestari care se intind pe durata a sapte zile in perioada 7-14 februarie.

Grupul de initiativa al **Marriage Week Romania**, format din reprezentanti ai diverselor institutii, organizati non-profit si biserici te invita sa lansezi evenimentul **Saptamana Casatoriei** si in localitatea ta. Astfel, din februarie 2011 va exista o oportunitate de a celebra casnicia si de a promova relatii maritale sanatoase si durabile, incurajand cuplurile casatorite sa investeasca in relatia lor.

Program

10:30 – 11:00 Primirea invitatilor
11:00 – 13:00 Istoricul si viziunea Marriage Week – Richard Kane
13:00 – 14:00 Pauza de pranz
14:00 – 15:30 Marriage II week pe magnifici exemple de implementare in diverse tari
15:30 – 15:45 Pauza de cafea
15:45 – 17:15 Marriage Week in Romania, cum si celebrezi Saptamana Casatoriei in localitatea ta
17:15 – 17:30 Pauza de cafea
17:30 – 18:00 Concluzii si inchetare

Informatii
www.MarriageWeek.ro
Numar de locuri limitat.
Va rugam sa confirmati participarea si data sosirii pana la 10 septembrie 10.
Corneliu Szekely-Hațegan
0746 043 266 sau
info@MarriageWeek.ro

Orice alte participări se fac pe propria răspundere.

www.crestintotal.ro

Fotodocumentar

Un maslu de acum
20 de ani...

La toți ne plac fotografiile vechi. Petru că ele ne amintesc de oameni care nu mai sunt, pentru că ele ne arată mai tineri, mai mulți. Fotografiile de mai jos le-am găsit în fototeca redacției noastre, fiind realizate, de *Eva Ruja Bányai*, la un maslu din Micherechi, în ziua de 15 august, de Sântămăria Mare, cândva la începutul anilor 1990. (În mod tradițional, credincioșii din Micherechi și în acest an, de 15 august, au luat parte la taina Sf. Maslu.)

Mesajul PF Patriarh Daniel la Duminica românilor migranți

Când ne aflăm în străinătate, să
nu ne înstrăinăm de noi înșine!

A devenit deja o tradiție ca prima duminică după sărbătoarea Adormirea Maicii Domnului (15 august 2010) să fie dedicată românilor migranți, potrivit Hotărârii Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, prin care se arată prețuirea și grija spirituală a ierarhilor Bisericii noastre față de fiii și fiicele duhovnicești, plecați din diferite motive în afara granițelor țării.

Este evident faptul că, după anul 1989, un număr impresionant de români au emigrat către alte țări europene sau continente mai îndepărtate. Se constată însă că românul adevărat când se află în alte țări, chiar dacă este mai împlinit din punct de vedere material, trăiește permanent cu dorul de casă, de neam și de tradițiile strămoșești, care s-au imprimat adânc în ființa sa.

Ținând seama de nevoile spirituale ale românilor de pretutindeni, Patriarhia Română a înființat mai multe eparhii și numeroase parohii pentru românii ortodocși care păstrează cu fidelitate comuniunea lor cu Biserica mamă, iar Centrul de presă Basilica oferă aproape zilnic informații privind viața românilor din diaspora, considerând astfel că, prin credință și rugăciune, prin comuniune și solidaritate frățescă, greutățile inerente ale acestei vieți vor fi trecute mai ușor, iar bucuriile vor fi mai intense.

Cunoscând faptul că este foarte greu să trăiești departe de țară și, în special, de cei dragi (soț sau soție, copii, părinți, frați, surori, bunici), Biserica Ortodoxă Română se roagă pentru poporul român de pretutindeni și îndeamnă la rugăciune, la comuniune și

conlucrare frățescă pe toți românii ortodocși aflați în diaspora.

Mulțumim tuturor românilor din diaspora care au contribuit în diferite forme la ajutorarea sinistraților afectați de inundațiile recente din România.

Ne rugăm Preamilostivului Dumnezeu să dăruiască sănătate și mântuire, bucurie și mult ajutor tuturor românilor emigranți, iar șederea și activitatea lor în străinătate să se împlinescă în bună înțelegere cu cetățenii țărilor în care se află acum, păstrând, totodată, credința ortodoxă și identitatea românească, pentru a nu se înstrăina spiritual de ei înșiși și de poporul român.

Cu aleasă prețuire și părintești binecuvântări,

† Daniel
Patriarhul Bisericii
Ortodoxe Române

Legământ în fața altarului

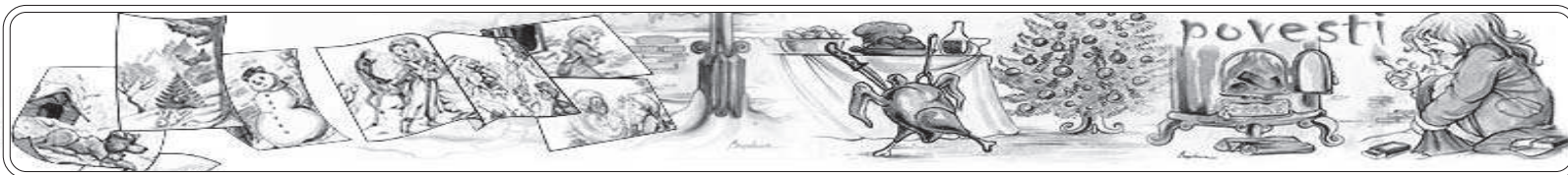
Ziua de sâmbătă, 21 august, va reprezenta pentru tinerii *Ecaterina Toldi* și *Robert Condoroș* din Jula cea mai importantă zi din viața lor, când în fiecare an își vor aminti și vor sărbători cu plăcere căsătoria lor religioasă. Cei care i-au condus la altarul catedralei Sf. Nicolae din Jula, au fost părinții spirituali *Beata Condoroș Szöllösi* și *Szabolcs Szöllösi*. Taina căsătoriei a fost oficiată de pr. vicar *Pavel Ardelean*. R.P.

Slujbă pentru tinerii căsătoriți

Sâmbătă, catedrala Sf. Nicolae din Jula s-a îmbrăcat în flori și straie de sărbătoare, așteptându-i în fața altarului pe tinerii *Oana* și *Vasile Sucigan*. Cununia religioasă a fost deja în ziua de 12 iunie, la Zalău, iar acum *PS Episcop Siluan* a ținut o slujbă de mulțumire adusă lui Dumnezeu pentru binefacerile revărsate asupra tinerilor *Oana* și *Vasile*. Alături de miri au stat nașii *Cristina* și *Robert Cozma* (din Ungaria) și *Diana* și *Ciprian Tăut* (din România). E.I.

A fost odată un om bogat, care și-a luat ca nevastă de-a doua o femeie rea și îngâmfată, cu două fete ce-i semănau leit.

Bărbatul avea la rândul lui o fiică ca pâinea caldă. Mama vitregă nu putea suferi harurile acestei tinere copile, ce le făceau pe fetele ei și mai nesuferite. Fata era pusă să robotească cât era ziua de mare. Spăla vase, freca podelele din camerele doamnei și domnișoarelor, dormea în pod, pe un braț de paie, în timp ce surorile ei se lăfăiau în camere dichisite, cu paturi moi și oglinzi în care se vedeau din cap până în picioare. Sărmana fată era tare chinuită și nu îndrăznea să se plângă tatălui ei, care știa de frica nevastei.

Când termina treaba, se cuibărea în cenușă, într-un colț al vetrei, și din această pricină o porecliseră „Cenușăreasa”.

Cu toate hainele sale ponosite, Cenușăreasa era însutit mai frumoasă decât surorile ei, în ciuda veșmintelor lor bogate.

Într-o bună zi, fiul regelui puse la cale o mare petrecere la care fură poftite toate fetele frumoase din împărăție ca și surorile Cenușăresei, vestite prin frumusețea lor.

– Voi purta rochia de catifea roșie, spuse sora cea mare.

– Iar eu, fusta cea albă, mantia țesută cu flori de aur și colanul de diamante, adaugă mezina.

Surorile cerură părerea Cenușăresei, care le sfătui cum știa mai bine, ba chiar se oferă să le aranjeze pieptănăturile. Astfel surorile încuviințară ca Cenușăreasa să le pieptăne.

Ele o întrebă:

– Cenușăreaso, ți-ar plăce și ție să mergi la bal?

– Vai, domnișoarelor, vă bateți joc de mine? Acolo nu-i loc pentru una ca mine!

– Ai dreptate, lumea s-ar prăpădi de râs, văzând-o pe Cenușăreasa la bal.

Fata, care era bună la suflet, le ajută la pieptănat pe cele două surori, care nu mâncaseră timp de

Hans Christian Andersen

Cenușăreasa

două zile, răbdând de foamă în fața oglinzii. În sfârșit, sosi și seara petrecerii. Surorile plecară și Cenușăreasa le urmări cu privire.

Când le pierdu din ochi, se porni să verse lacrimi amare. Nașa fetei, văzând-o înlăcrimată, o întrebă:

– De ce plângi? Ce-i cu tine?

– Aș dori atât de mult... aș dori atât de mult...

Cuvintele nu se mai auzeau printre suspine. Atunci, nașa ei, zâna, o întrebă:

– Nu-i așa că ai vrea să te duci la bal?

– Vai, da, spuse Cenușăreasa și suspină din nou.

– Ei bine, dacă vei fi o ascultătoare, te voi ajuta să te duci. Apoi spuse: Mergi în grădină, alege un dovreac și adu-mi-l.

Cenușăreasa plecă să-l caute.

După un timp, aduse un dovreac de toată frumusețea. Zâna îl scobi, lăsându-i numai coaja. Apoi îl atinse cu nuiaua fermecată și îl prefăcu într-o calească aurită.

Se duse apoi la cursa de șoareci, unde găsi șase șoareci și, cu o atingere de nuia, îi prefăcu, unul după altul, în șase armăsari suri. Era un echipaj de toată frumusețea.

– Să văd dacă nu e vreun șobolan în capcană, spuse Cenușăreasa, care caută acum un vizitiu.

– Ai dreptate, răspunse nașa fetei, du-te și vezi.

Fata aduse cursa cu trei șobolani și unul fu pe dată prefăcut într-un vizitiu cu mustață făloasă.

– Du-te în grădină și adu-mi șase șopârle din cele pițite după stropitoare, mai spuse zâna fetei.

Cenușăreasa aduse cele șase șopârle cerute, pe care nașa le transforma în șase lachei chipeși, care se urcară în spatele caleștii.

Zâna o întrebă pe Cenușăreasa:

– Ei bine! Ești gata să mergi la bal! Ești mulțumită?

– Da, dar cum o să mă duc cu straietele astea vechi și urâte?

Zâna le atinse cu nuiaua fermecată, și pe dată hainele ei se preschimbară în veșminte din aur și argint. Îi dăru o pereche de conduri din sticlă, cum nu se mai văzuseră.

Astfel gătită, Cenușăreasa se urcă în calească, iar nașa o preveni să nu zăbovească după miezul nopții.

Cenușăreasa promise nașei că va părăsi balul înainte de miezul nopții și plecă fericită.

Prințul știind de sosirea unei prințese, alergă în întâmpinarea ei, oferindu-i brațul, la scara caleștii, și o conduse în marea sală de bal, unde se aflau oas-

peții. Dansatorii încrămeni-ră și viorile amuțiră. „E neasemuit de frumoasă”, se auzea de pretutindeni.

Regele însuși șopti reginei:

– Niciodată n-am văzut o făptură atât de frumoasă și de blândă.

Doamnele îi cercetau veșmintele și pieptănătura, iar fiul regelui îi oferă cinstea de a o invita la dans, în admirația tuturor pentru grația cu care mișca. În timpul ospățului, prințul, stând cu ochii la ea, nu mânca mai nimic. Fata se apropie de surorile ei, spunându-le cuvinte de laudă, dar ele nu o recunoscuseră.

În timp ce o admirau, Cenușăreasa auzi orologiul bătând un sfert de oră înainte de miezul nopții; ea făcu o plecăciune adâncă și dispăru.

Acasă o întâlni pe nașa ei, căreia îi mulțumi zicând: – Tare aș vrea să merg și mâine la petrecere.

În aceeași clipă bătura la ușă cele două surori și Cenușăreasa se duse să le deschidă.

– Ce mult ați zăbovit! – le spuse ea.

– Am văzut la bal pe cea mai frumoasă prințesă din lume. Nimeni nu o cunoaște, îi spuse una din surori.

A doua zi, cele două se duseră din nou la petrecere și Cenușăreasa de asemenea, mai frumoasă decât întâia dată.

– Acestea îi răspunseră:

– Prințesa a dispărut cum a bătut miezul nopții și a lăsat să-i cadă un condur de sticlă, pe care fiul regelui l-a cules și l-a privit tot restul petrecerii. E tare îndrăgostit de prințesa cea frumoasă, mai spuseră surorile.

Câteva zile mai târziu, fiul regelui dăduse de știre că va lua de soție pe aceea căreia i se va potrivi pantoful pe care îl găsisese.

Îl încercară mai întâi prințesele, apoi ducesele și întreaga curte, dar în zadar. A fost adus apoi celor două surori, care s-au străduit în fel și chip să le intre piciorul în condur, dar nu au reușit.

Cenușăreasa, care le privea, recunoscându-le piciorul, se întrebă:

– Pot și eu să încerc?

Surorile se puseră pe râs, bătându-și joc de ea.

Cavalerul care aduse condurul o privi pe Cenușăreasa cu luare-aminte și o găsi tare frumoasă.

– Am porunca să încerce toate fetele condurul, spuse el și se apropie cu pantoful de piciorul Cenușăresei, pe care se potrivi fără nici o greutate.

Și mare fu uimirea celor două surori, când Cenușăreasa scoase dintr-un buzunar un al doilea condur pe care îl puse în picior. În aceeași clipă sosi și nașa fetei. Ea atinse cu nuiaua fermecată zdrențele Cenușăresei, prefăcându-le într-o mândrețe de straiete.

De îndată, cele două surori, o recunoscuseră și se aruncară la picioarele ei, cerându-i iertare pentru toate relele pricinuite. Cenușăreasa le ajută să se ridice, spunându-le:

– Vă iert din toată inima și vă rog să mă iubiți veșnic.

Cenușăreasa fu condusă la prinț, care a fost și mai impresionat de frumusețea ei. Peste puțin timp după aceea, el o luă de soție. Iar ea le primi pe cele două surori ale sale la palat și le găsi drept soți doi curteni de neam.

Început de școală, la familia Miron

Pentru părinții *Eva* și *Cornel Miron*, începutul anului școlar nu înseamnă greutate, pentru că bucuria din ochii celor șase copii le transmite fericire. Cea mai mare este *Bianca*, are 14 ani, este elevă în clasa a opta, *Gerold* în ianuarie împlinește 13 ani, intră în clasa a șaptea. *Noel* acum va începe clasa a cincea, este născut din 1999, *Kevin* va fi elevul clasei a treia, iar *Melania* la toamnă împlinește 6 ani. Din septembrie va fi în grupa mare la grădiniță, iar *Andrei*, cel mai mic, are doi ani împliniți.

– Trebuie să cumpărăm destul de multe. Până anul trecut am făcut cumpărăturile înainte de școală, însă jumătate din rechizitele cumpărate nu le-au folosit, a început să ne povestească *Eva Bihari Miron*, mama celor șase copii. Săptămâna trecută am cumpărat 120 de caiete, care nu vor fi de ajuns pentru întregul an școlar pentru cei patru. Știu că avem nevoie de peste cincizeci de creioane. Restul, creioanele colorate, stilourile, plastelina, acuarelele,

După vacanța de vară de aproape două luni și jumătate, luna septembrie este o lună deosebită, deoarece 1 septembrie este ziua când porțile școlilor se deschid pentru toți copiii. Începe școala și pentru familia *Miron* din *Micherechi*. De săptămâna viitoare, patru copii (din cei șase) din această familie vor începe școala.

radierele le cumpăr dacă primesc lista întocmită de învățători.

– Cei mai mari, *Bianca* cu *Gerold* nu moștenesc, preia cuvântul tata, *Cornel Miron*. *Ceialți*, *Noel*, *Kevin*

și *Andrei* moștenesc haine, încălțăminte de la frați și *Melania* de la sora ei. În cursul anului școlar mai avem cheltuieli în plus, așa că nu are rost să facem socoteli.

– În urmă cu doi ani, 10 perechi de încălțăminte am cumpărat numai pentru *Gerold*, a preluat cuvântul *Eva*. Răvna mamei este ca cei doi băieți, *Gerold* și *Noel*, să cânte la pian.

Bianca este talentată la desen, face cursurile la secția desen din cadrul Școlii de artă. Fiecare are medie bună la învățătură, dar nu au dovedit așteptărilor.

La întrebarea despre programul zilei și dacă vor fi la căminul de zi, mama ne-a răspuns:

– Copiii noștri sunt independenți. Le-am oferit o posibilitate mai mare să se descurce în pregătirile de dimineață. Astfel, au mai mare grijă, se ajută unul pe altul la deșteptare, seara la culcare. În timpul săptămânii nu au acces la internet, numai în zilele de sâmbătă și duminică. Copiii mici au frecventat căminul de zi, dar din clipa ce au pășit în cursul superior i-am scos. Cu învățătoarele din cursul inferior sunt foarte mulțumită, însă profesorii ar trebui să fie mai severi cu cei mai mari. Din păcate, *Noel* în acest an nu va fi la căminul de zi. Vacanța a trecut foarte repede și mărturisesc că mi-e milă de ei să-i trezesc din nou dimineață. Dacă ar fi după mine, i-aș mai ține o lună acasă să se joace cu tramulina. A.C.

Sună clopoțelul pentru noul an școlar

Școlile din Ungaria își vor aștepta elevii pentru anul școlar 2010/2011 începând cu prima zi din septembrie. Elevii de toate vârstele vor fi chemați în clase pentru încă două semestre de lecții pline de noutăți și teze. Cei din clasele mai mari se vor revedea cu bucurie, iar bobocii vor păși în noua lor școală cu sfială, cu emoție, dar și cu speranță. Pentru ei începe o nouă etapă, foarte importantă din viața lor de elevi. Data de 1 septembrie înseamnă un nou început și pentru dascăli, învățători sau profesori, care se vor prezenta în fața elevilor, „pitici” sau adolescenți, pentru a-i învăța ce știu ei.

Ministerul Educației a publicat noua structură a anului școlar 2010/2011. Astfel, în noul an școlar elevii vor învăța timp de 182 de zile, mai puțin cu două zile decât în anul școlar 2008/2009. Anul școlar va începe miercuri, pe 1 septembrie 2010 și se va încheia pe 15 iunie 2011.

◆ ◆ ◆
Structura anului școlar 2010/2011

Primul semestru: 1 septembrie 2010 – 14 ianuarie 2011

Al doilea semestru: 17 ianuarie 2011 – 15 iunie 2011

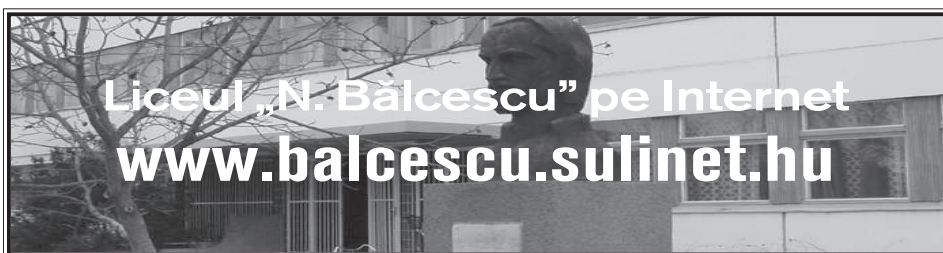
◆ ◆ ◆
În acest interval vor fi patru vacanțe:

Copiii vor primi vacan-

ța de toamnă între 2–5 noiembrie. Înaintea vacanței de toamnă, elevii vor avea ultimele cursuri pe 29 octombrie (vineri), iar prima zi de cursuri, după vacanță va fi pe 8 noiembrie (luni).

Vacanța de iarnă va avea loc în perioada 23 decembrie – 3 ianuarie. Elevii vor avea ultima zi de cursuri pe 22 decembrie (miercuri) și vor începe orele după sărbătorile de iarnă pe 4 ianuarie (marți).

Vacanța de primăvară va fi între 21–26 aprilie. Ultima zi de cursuri va fi pe 20 aprilie (miercuri), iar pe 27 aprilie, (miercuri) elevii vor începe iar cursurile. Vacanța de vară va începe pe 16 iunie 2011. A.C.

Liceul „N. Bălcescu” pe Internet
www.balcescu.sulinet.hu

Bucătărie românească

Dovlecei umpluți cu vinete

(Sau cu orice altceva, numai să fie ușor acid: ciuperci marinate, fasole cu usturoi etc.)

Ingrediente: 1 kg dovlecei, 500 salată de vinete.

Mod de preparare: Dovleceii tineri se fierb zece minute, apoi se lasă să se răcească.

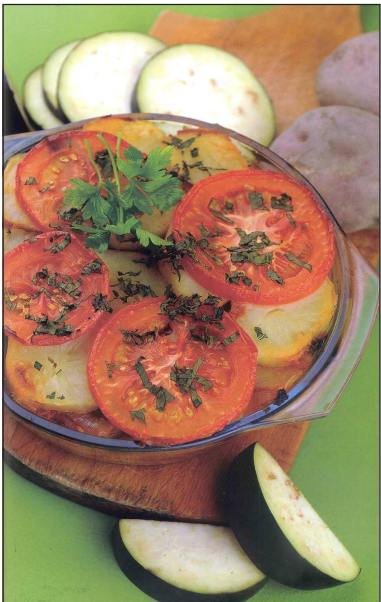
Se taie bucăți groase (5-6 cm) și se scobesc. Se umplu cu salată de vinete și se garnesc cu felii de roșii.

Taină: Dovleceii fierți n-au nici un Dumnezeu, așa că adăugați în salata de vinete un pic de piper, câțiva căței de usturoi terciuți și o linguriță de oțet în plus.

Musaca cu legume de sezon

Ingrediente: 1 kg vinete, 3 cepe, 1 legătură de pătrunjel, 1 kg roșii pentru umplutură (2 roșii trebuie pentru căpăceală), 1 ardei gras, 1 pahărel de vin alb, sare, piper după gust, 1 ceașcă de untdelemn (poate mai mult, că e mult de prăjit), 1 kg cartofi, 1 pahar de pesmet, 1 legătură de mărar.

Rețete de sfârșit de vară

Dacă vinetele, dovleceii și ardeii sunt vedetele sezonului, am ales câteva rețete gustoase unde în rolul principal să fie, evident, câteva din aceste legume de sezon. Am colindat puțin prin bucătăria domnului Radu Anton Roman, unde am găsit niște rețete tradiționale gustoase.

Mod de preparare: Vinetele și roșiile de umplutură se taie cubulețe. Cartofii se curăță de coajă și se taie felii mai groase, de-un deget. Ceapa, ardeiul și verdeța se toacă mărunt. Într-o tigaie se pune ceapa la călit, câteva minute, apoi se adaugă și vinetele să se călească și ele. Când s-au muiat bine amândouă, se adaugă ardeiul și roșiile tocate, sare, piper, vin, mărar, să se înăbușe toate câte un pic.

După câteva minute se cerne niște pesmet. În altă tigaie se pun cartofii la prăjit. Se unge o cratiță cu ulei și se așterne un strat de felii de cartofi prăjiți. Peste cartofi se pune un strat de umplutură de vinete, apoi iar cartofi și tot așa (ultimul strat trebuie să fie de cartofi). Se taie roșiile felii și se așează capac peste musaca, apoi se dă cratița la cuptor o jumătate de oră.

Zacuscă clasică

Ingrediente: 6 kg vinete (că iarna-i lungă!), 6 kg roșii, 1,5 l untdelemn, 2 căpățâni de usturoi (dacă

vă place), sare, și după gust, dar și că trebuie: cam 1-2 linguri la 3 litri de zacuscă, 6 kg gogoșari roșii, 4 kg ceapă, 2-3 ardei iuți (sau fără, cum vreți) piper, boia - cum vă place.

Mod de preparare: Vinetele se coc pe plită sau în cuptor, se curăță de coajă și se scurg, două-trei ore. Gogoșarii, ardeii și ceapa se grijesc, apoi se toacă și se pun la călit în ulei încins. Se pun la călit și vinetele. Roșiile se curăță de no-

dul verde și tare, se toacă mărunt și se adaugă la prăjeală. Totul va bolborosi vreme de 1 oră, în vas acoperit, pe foc mic, amestecând des, să nu se prindă. În sfârșit se pune usturoi, sare, piper, se mai lasă să dea în câteva clocote. Se conservă în borcane bine închise.

Zacuscă cu fasole

Ingrediente: 1 kg ceapă, 15 gogoșari roșii și frumoși, 500 ml suc de roșii, 1 kg fasole boabe, 250 ml untdelemn, câteva foi de dafin, sare, piper.

Mod de preparare: Seara se pune fasolea la-nmuiat, iar ziua următoare se pune fasolea la fiert, cu sare și foi de dafin, până se-nmoaie. Ceapa și gogoșarii se grijesc, se toacă și se călesc în ulei încins. Când fasolea a fiert, se scurge și se răstoarnă peste ceapă, se pune și sucul de roșii și se lasă să mai fiarbă zacusca o jumătate de oră. Se potrivește de piper și sare, se pune în borcane bine închise.

Ardei umpluți

Mâncare națională, această găteală poate fi paradisiac de gustoasă, dar numai cu un pic de efort și cheltuială.

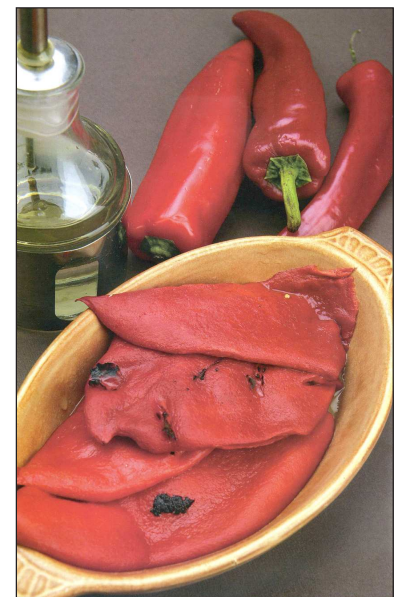
Ingrediente: 10 ardei grași, cât de mari și de sănătoși, 250 g carne porc tocată, („umplutură de cârnați”) 250 g carne de vițel tocată, 2 ouă, 1 kg roșii, 1 linguriță de zahăr, 1 pahar de smântână, cimbru, pătrunjel, mărar, 2-3 foi de dafin, 1 lingură de untură de găscă (2 linguri de ulei), 1 ceapă mare, 1 litru de supă de carne, 150 g orez, 100 ml bulion gros de roșii, sare, piper - la bună plăcere.

Mod de preparare: Se curăță ardeii, se înmoaie ceapa pe foc mic

în untură de găscă, se toacă verdeța și se amestecă carnea cu ceapa, ouăle, orezul - cimbru, mărar, sare, piper, 50 ml bulion. Se umplu ardeii, se căpăcesc cu felii de roșii, se potrivește în cratița unsă. Se acoperă ardeii cu supa, pastă de roșii proaspete, agremate de sare, piper, foi de dafin, se acoperă, se pun în cuptor sau pe plită, la foc mic, acoperit, cam un ceas, pe urmă se adaugă 50 ml bulion cu smântâna și zahărul. Se presară cu pătrunjel verde și se oferă fierbinți.

Ardei copti

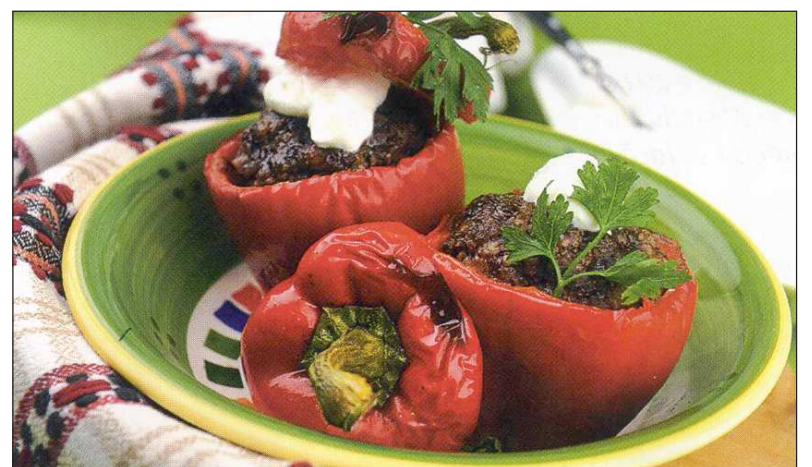
Salată nobilă, una dintre cele mai fine salate românești.

Ingrediente: 2 kg ardei gras sau capia, 2 linguri de untdelemn, 1 praf de cimbru.

1 căpățână de usturoi (cui nu-i place să nu pună!), 100 ml oțet de vin, 1 linguriță de sare.

Mod de preparare: Ardeii se coc și se curăță de coajă. Se presează praful de cimbru peste ei, usturoi mărunț, se amestecă sarea cu oțetul, eventual puțină apă, se freacă cu untdelemn, se toarnă ploaie peste salată. Se lasă un sfert de oră, să prindă gust, apoi ardeii se sucesc, să bea și să se-nmoaie pe amândouă părțile.

Radu Stanca, poetul versurilor cântate

Stimată Redacție,
În numărul trecut, printre poeziile puse pe melodie ale grupului folk Poesis, a apărut și cea intitulată „Ce să-ți aduc, iubito, de pe mare...”. Cum acest cântec, pe care l-am ascultat de curând la Jula, în interpretarea lui Marius Bațu, se numără printre piesele mele preferate, vă atrag atenția că versurile sale îi aparțin poetului Radu Stanca și titlul poeziei este „Cea mai frumoasă floare”. Cu această ocazie, vă rog să primiți și câteva rânduri despre acest poet român, pe nedrept rămas într-un con de umbră, cu credința că acest scurt excurs va trezi curiozitatea cititorilor Foii românești pentru creația lui Radu Stanca:

Radu Stanca s-a născut în 1920 la Sebeș, în județul Alba. A început să scrie în presă încă de la vârsta de 12 ani, în 1932, în paginile revistei „Universul Copiilor”, cu o scriere intitulată „Legenda Peștilor”. Urmează, la Cluj, liceul și Facultatea de Filozofie și Litere. Devine apoi asistentul lui Lucian Blaga la catedra de filozofie a culturii între 1942–1945, apoi regizor la Sibiu (1949–1961), apoi la Teatrul Național din Cluj (1961–1962). Debutază ca scriitor în 1943, cu eseu critic „Problema cititului”.

Se formează ca poet în atmosfera „Cercului literar” de la Sibiu. Aceasta este o grupare literară, constituită în anii 1940 și a avut ca locație orașul Sibiu deoarece, după dictatul de la Viena, Facultatea de Litere și Filosofie din Cluj, din cadrul Universității „Regele Ferdinand”, a fost mutată în Sibiu. Sub aspectul ideologiei literare, Cercul literar de la Sibiu continuă ideile liberal moderniste ale lui Eugen Lovinescu. Nucleul grupării s-a format în jurul mării personalități a lui Lucian Blaga. Cercul literar de la Sibiu s-a manifestat inițial în cadrul unui cenaclu, care a editat în 1945 și câteva numere dintr-o revistă, intitulată „Revista Cercului literar”. Din grupare făceau parte așa-numiții cerchiști: Ion Negoitescu, Radu Stanca, Cornel Regman, Ștefan Augustin

Doinaș, Nicolae Balotă, Eugen Todoran, Victor Iancu. Cercul literar de la Sibiu a fost repede lichidat de prigoana comunistă din anii 1950. Membrii lui au fost denumiți ulterior de criticii și istoricii literari scriitorii generației pierdute.

În paginile „Revistei Cercului literar” de la Sibiu, Radu Stanca publica în 1945 eseu programatic „Resurecția baladei”, o tentativă de teoretizare a unei posibile noi căi pentru poezia românească. În 1951, Radu Stanca se căsătorește cu Dorina Ghibu, actriță de la Teatrul Național din Cluj; este numit profesor la recent înființata Școală Populară de Artă din Sibiu.

În 1961, Radu Stanca este numit prim-regizor la Teatrul Național din Cluj. În 1962, montează, în această calitate, spectacolele: „D-ale carnavalului” de I. L. Caragiale și „Unchiul Vania” de Anton Pavlovici Cehov. Radu Stanca se îmbolnăvește însă de plămâni și, la 6 decembrie 1962, scriitorul se stinge din viață, la clinica de boli pulmonare din Cluj, în vârstă de 42 de ani. Un an mai târziu, în 1963, moare Barbu Stanca, unicul copil al scriitorului, în vârstă de 9 ani. Lirica lui Radu Stanca, publicată postum în volumul

„Versuri”, din 1966, este expresia unei sensibilități neoromantice, cu un tip de imaginație care tinde spre zonele fantasticului. A fost adeptul poeziei pure, rupte de contextul social. A scris și teatru, piesele lui se bazează pe valorificarea mitologiei și a folclorului.

Cea mai apreciată baladă a lui Radu Stanca este *Corydon*. Numele *Corydon* provine din termenul grecesc *korudos*, care înseamnă privilegioare. *Corydon* era, în poemele Greciei antice, un tânăr păstor îndrăgostit de un băiat. Personajul *Corydon* apare în Ecloga a doua a lui Vergiliu și reprezintă, de asemeni, și titlul unei culegeri de eseuri ale lui André Gide, care au ca punct de dezbateră homosexualitatea.

Pentru iubitorii lui Stanca și ai genului folk, balada *Corydon* este strâns legată de vocea care a recitat-o, o mare voce a teatrului și a muzicii românești: actorul Florian Pittiș, cel plecat prea devreme din această lume pe care a încântat-o de atâtea ori cu talentul său.

Teatrul de stat din Sibiu poartă astăzi numele scriitorului Radu Stanca.

Pe versurile poetului Radu Stanca există multe piese muzicale, iată câteva pe care vă invit să le ascultați (prieteni emisii „O voce românească”, au avut deja ocazia, în cadrul rubricii Poezie în acorduri): Ștefan Hrușcă – Frunze, Poesis (Marius Bațu și Eugen Baboi) – Cea mai frumoasă floare, Ducu Bertzi – Dacă ai vrea, Marian Nistor–Mirabela Dauer – Frunza mea albastră.

Mihaela Bucin

Radu Stanca – Biblică

*La început a fost sărutul
Și el era pe gura ta...*

*Depus pe gura mea sfinți văzduhul,
Și lumea s-a născut atunci din duhul
Sărutului ce ne uea...*

*Dar ape mari cuprinseseră uscatul
Și noi muream tăcuți sub greul lor...*

*Veni atunci o pasăre în zbor,
Pasăre roșie, și Araratul
Se înalță din mări biruitoare...
Iar noi ne-am ridicat cu el odată
Spre zarea nouă și înseninată
Purtând peste abisele genunii
Sărutul de la începutul lumii.*

Cu tineri din România, la festivalul de la Seghedin

Între 9–17 iulie, la Seghedin a fost organizată o nouă ediție a festivalului de dansuri folclorice. La manifestare au participat mai multe echipe din diferite țări: grupul „Elit Folklore” din Bulgaria, grupul „Vrbas” din Serbia, grupul „Idemm” din Turcia, grupul Stadieratiro Leone” din Italia și, nu în ultimul rând, grupul „Plaiurile Bârgăului” (Bistrița–Năsăud), care a reprezentat România la această ediție.

La propunerea domnului *Tiberiu Boca*, redactor șef la redacția Ecranul Nostru din Seghedin, mi s-a oferit și mie un loc la acest festival ca să fiu translatorul și însoțitorul grupului „Plaiurile Bârgăului” din România. Conducătorul grupului, și totodată directorul căminului cultural din localitatea de unde au sosit, a fost doamna *Ioana Suci*. Membrii grupului au fost tineri și au venit

însoțiți de o orchestră care îi acompaniază la mai multe manifestări și festivaluri, organizate atât în țară cât și peste hotare. În toamna anului trecut au dat un spectacol și la Jula. Dansatorii români al căror însoțitor am fost în decursul celor șase zile de ședere în Ungaria, au dansat în Piața Dugonics din Seghedin și la Deszk. În decursul săptămânii petrecute cu ei, pe lângă participarea la festival, am avut ocazia să le prezint orașul Seghedin și am avut și o zi liberă la ștrand. Sarcina mea pe lângă toate aceste lucruri a fost să aleg din repertoriul lor de dansuri ce să danseze la cele trei programe la care au participat și să prezint publicului câteva amănunte despre dansurile lor și despre regiunea pe care au reprezentat-o la festival. Am fost pentru prima dată în postura de translator și însoțitor, dar cred că m-am descurcat destul de bine și mi-a făcut o foarte mare plăcere să stau alături de acești tineri din România. Am avut prilejul să cunosc niște oameni deosebiți, foarte simpatici.

În ultima seară am participat la o întâlnire cu organizatorii festivalului, unde doamna *Ioana Suci* a mărturisit că au participat în mai multe locuri, dar așa de bine ca la Seghedin nu s-au simțit nicăieri. Ca dovadă, aproape în fiecare seară au chemat până-n zori, împreună cu grupul venit din Serbia, indiferent că au știut să comunice unul cu altul sau nu.

Ana Ruja

DESCOPERĂ ROMÂNIA

Când ne gândim la București, ne vin în minte imagini cu gropi, gunoaie și trafic îngreunat. Capitala României are însă și multe locuri frumoase. Clădiri vechi, pline de istorie, dar și monumente – unicat vă așteaptă să le aflați poveștile.

Un grup de tineri voluntari încearcă să-i convingă pe bucureșteni să redescopere orașul care odinioară s-a numit „Micul Paris”. Ei au inițiat proiectul „Cu bastonul prin București”, prin intermediul căruia turiștii sunt invitați să cunoască istoria orașului, pe un traseu care pornește de la Ateneul Român până la Hanul lui Manuc. Turul, care durează două ore, se va face pe jos, în fiecare weekend, până pe 12 septembrie. Plecarea este sâmbăta, de la ora 11.00, și duminica, de la ora 17.00. Iată ce puteți vizita pe traseu.

1 Biserica Kretzulescu, ridicată de una dintre fiicele lui Brâncoveanu

A fost ridicată în anii 1720–1722 de lordache Kretzulescu și de soția sa Safta, una dintre fiicele lui Constantin Brâncoveanu. Comuniștii au vrut s-o dărâme, dar a fost salvată de arhitecți. Adresa: Calea Victoriei nr. 47.

2 Palatul CEC, clădit pe locul unei mănăstiri

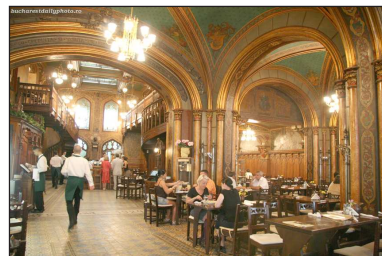
CEC-ul ca instituție a fost înființat în anul 1864, printr-o lege inițiată de Alexandru Ioan Cuza. Palatul CEC e clădit în 1900, pe locul unde altădată se afla Mănăstirea Sfântul Ioan cel Mare, după planurile arhitectului francez Paul Gottereau. Adresa: Calea Victoriei nr. 13.

Cu bastonul prin București...

3 Caru' cu bere, cârciuma scriitorilor

Caru' cu bere a fost deschis pentru prima dată în 1879, în vechiul han Zlătari și, după 20 de ani, s-a mutat în Strada Stavropoleos. Proprietarul Nicolae Mircea, originar din Mediaș, a făcut din Caru' cu bere cea mai renumită cârciumă din București. Printre clienții săi fideli se numărau George Coșbuc, Octavian Goga, Ion Luca Caragiale și Iancu Brezeanu. Adresa: strada Stavropoleos nr. 5.

4 Casa Capșa a fost cofetărie

În 1856, frații Constantin și Grigore Capșa deschid o cofetărie care imediat devine celebră în Bucureștii Vechi. În 1886, cei doi transformă cofetăria în hotel și cafenea cu circuit închis. Printre personalitățile care veneau la Capșa se numără Mircea Eliade, Constantin Noica și Emil Cioran. Adresa: Calea Victoriei nr.36.

5 Biserica Stavropoleos, înălțată în 1724

Biserica a fost înălțată în 1724, în timpul domniei lui Nicolae Mavrocordat. Numele Stavropoleos e forma românească a cuvântului grecesc Stauropolis, care se traduce prin „Orașul Crucii”. Adresa: str. Stavropoleos nr. 4.

6 Palatul Regal a ars aproape în totalitate în 1926

În anul 1837, pe acest loc se afla casa stolnicului Dinicu Golescu. Devine apoi Curtea Domnească a lui Alexandru Ghica Vodă. Tot aici au locuit, pe rând, Alexandru Ioan Cuza și regele Carol I. Un incendiu a distrus-o aproape în totalitate în 1926. Actualul palat s-a construit în 1937. Adresa: Calea Victoriei nr. 49–53.

7 Ateneul Român a fost dat în folosință în 1888

Terenul pe care s-a ridicat Ateneul Român aparținea familiei Văcăreștilor și era destinat creșterii cailor. O parte din fondurile destinate construirii Ateneului s-au

strâns la inițiativa Societății Culturale „Ateneul Român” prin celebrul slogan „Dați un leu pentru Ateneu”. În 1886, celebrul arhitect Albert Galleron va începe să elaboreze proiectul, iar în 1888, clădirea este dată în folosință. Sala are în total 794 de locuri. Adresa: str. Benjamin Franklin nr. 1–3.

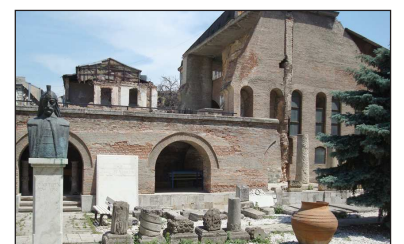
8 Hanul lui Manuc găzduiește întâlnirile politicianilor

Hanul a fost construit de Manuc Mârzaian în anul 1806. Locația i-a găzduit pe demnitarii care au purtat negocierile de pace ce aveau să pună capăt războiului ruso-turc (1806–1812), iar în Sala Dacia au avut loc, în anii de dinaintea Primului Război Mondial, întâlnirile politicianilor care doreau intrarea în război și unirea Țării Românești cu Transilvania și Bucovina. În prezent, Hanul lui Manuc este închis. Adresa: str. Franceză nr. 62–64.

9 Curtea Veche, incendiată în 1718

Curtea Veche e prima curte domnească din București. A devenit nefuncțională după incendiul din 1718, care a distrus Bucureștii, și după cutremurul din 1738. Cercetătorii susțin că Mircea cel Bătrân a construit curtea la începutul secolului al XV-lea. După calamitățile din secolul al XVIII-lea, care au distrus amplasamentul, a fost construită o nouă curte. În prezent, ruinele Palatului Voievodal au devenit sit arheologic protejat, aici fiind amenajat și Muzeul Curtea Veche. Adresa: str. Franceză nr. 27–31. (După ziarul Libertatea)

Un parc din New York poartă numele unei românce

Numele Arlenei Jozsef Fried a devenit foarte cunoscut în New York, cu precădere în comunitatea evreiască de aici. Femeia, ai cărei părinți sunt originari din România, este una dintre miile de victime ale atentatului din 2001, scrie ziarul România liberă.

În zona cartierului Roslyn din Long Island (New York) există un parc memorial dedicat Arlenei, amenajat de soțul ei, Ken Fried, împreună cu două sinagogi din New York, „Beth Shalom” și „Templul Sinai”. Parcul memorial Arlene Jozsef Fried este micuț, fiind compus dintr-o alee mărginită cu flori și cu copaci. Este singurul parc memorial din New York dedicat unei personalități legate de România.

În prezent, localnicii au început demersurile pentru ca strada pe care a locuit Arlene Jozsef Fried să fie rebotezată cu numele acesteia. În România, singurul loc în care se păstrează memoria ei este Muzeul Holocaustului din orașul sălăjean Șimleu Silvaniei. În acest muzeu există o fotografie a femeii, agățată pe unul dintre pereți. „Fo-

Arlene Jozsef Fried

tografia a ajuns la noi prin bunăvoința finanțatorului muzeului, domnul Alex Hecht, din Statele Unite ale Americii. Domnul Alex Hecht este urmașul unuia

dintre supraviețuitorii Holocaustului, originar din Șimleu, Zoltan Hecht. La fel cum originar din Șimleu este și tatăl doamnei Arlene Jozsef Fried, domnul

Nicholas Jozsef, spune directorul muzeului, Daniel Stejerean. „Practic, este o soartă cutremurătoare: părinții au supraviețuit Holocaustului, iar fiica lor a fost ucisă în atentatul terorist de la World Trade Center”, spune Stejerean.

În 2001, Arlene Jozsef Fried era avocată la firma Cantor Fitzgerald. Lucra la etajul 104 al World Trade Center, din primul turn care a fost lovit de pilotul avionului sinucigaș care a adus teroarea în inima New York-ului. „Ultima amintire de la sora mea este un mesaj telefonic, înregistrat în data de 11 septembrie, pe la ora 8.44. O rugasem pe Arlene să mă ajute să găsesc o slujbă pentru o cunoștință de-a mea, pentru că ea era un foarte bun sfătuitor în acest domeniu. La ora 8.44, Arlene a telefonat cunoștinței mele și i-a lăsat un mesaj înregistrat de robotul telefonic, prin care îi cerea să îi telefoneze înapoi, ca să stabilească o întâlnire”, spune Elliot Jozsef. Întâlnirea cu pricina nu a mai avut loc niciodată, viața Arlenei fiind întreruptă brutal de atacul terorist. „Tatăl nostru ne

povestea deseori despre ororile Holocaustului și ne spunea că, dacă nu suntem atenți, acestea pot să se repete oricând, oriunde. Nu l-am crezut atunci. Însă, după atentatele de la World Trade Center, cred că Holocaustul este repetabil”, mai spune Elliot Jozsef.

Povestea Arlenei Jozsef Fried, dar și a altora ca ea, este păstrată în România cu ajutorul arhivelor Muzeului Holocaustului din Șimleu Silvaniei. Clădirea care adăpostește actualul muzeu a fost ridicată în secolul al XIX-lea. A adăpostit inițial o sinagogă, care a fost centrul comunității evreiești din zona Șimleu – Nușfalău, până în momentul începerii Holocaustului.

În perioada comunistă, în Șimleu nu a mai rămas nici un evreu, iar sinagoga a fost abandonată. Acum, ea a devenit un loc al memoriei cu ajutorul unui descendent al unei familii de evrei din Nușfalău, emigrată peste Atlantic. Muzeul finanțat de Alex Hecht a devenit, astfel, primul din România în care sunt omagiate victimele Holocaustului.

Cocoșatul de la Notre Dame a existat în realitate

Având o mare cocoșă în spate și o față diformă, Quasimodo, eroul tragic din romanul „Cocoșatul de la Notre Dame” al lui Victor Hugo, a fost dintotdeauna considerat un personaj fictiv, erupt din adâncurile imaginației autorului. Totuși, o nouă desco-

tru țiganca Esmeralda. Indicii care sugerează că personajul Quasimodo a fost creat pe temelia unei figuri istorice au fost desprinse din memoriile lui Henry Sibson, un sculptor britanic din secolul al XIX-lea. Acesta a fost angajat la catedrala franceză aproxi-

Deși documentele care vorbesc despre aceste lucruri au fost achiziționate de instituția britanică pentru arhive Tate Archive încă din 1999, abia în acest an s-au luat la cunoștință referirile la „sculptorul cocoșat” ce a lucrat la Notre Dame. În scrierile lui, Sibson îl menționează pe acesta sub denumirea „Le Bossu”, care înseamnă, în franceză, „cocoșatul”. Victor Hugo a început să scrie „Cocoșatul din Notre Dame” în 1828, iar cartea a fost publicată cu trei ani mai târziu. Autorul avea o mare aplecare spre ideea de restaurare a catedralei, arhitectura acesteia fiind o temă majoră a cărții lui Hugo. Legăturile sale strânse cu Notre Dame fac probabil ca autorul să se fi cunoscut personal cu Le Bossu, din care și-a inspirat personajul Quasimodo, scrie ziarul Telegraph.

perire pare să dezvăluie modelul real din spatele eroului poveștii lui Hugo, poveste care vorbește despre clopotarul surd de la Notre Dame și despre iubirea sa neîmpărtășită pen-

mativ în aceeași perioadă în care a fost scris romanul lui Hugo, iar jurnalul lui menționează existența unui meșter lucrător în piatră cocoșat care muncea și el la restaurarea clădirii.

România are cea mai mare rezervă de aur din regiune

România este printre cele mai sărace țări din Europa, însă are cea mai mare rezervă de aur din centrul și sud-estul continentului. Astfel, Banca Națională a României deține 103,7 tone de aur, în valoare de 3,7 miliarde de dolari.

Iată clasamentul rezervelor de stat

Locul 1	România	103,7 tone de aur
Locul 2	Polonia	103 tone de aur
Locul 3	Bulgaria	39,9 tone de aur
Locul 4	Slovacia	31,8 tone de aur
Locul 5	Republica Cehă	12,8 tone de aur
Locul 6	Ungaria	3,1 tone de aur

Cele mai bine plătite sportive din lume

1 Maria Sharapova (tenis)

Potrivit unui top publicat de Forbes, rusoaica a câștigat în ultimul an 25,5 milioane de dolari, mai bine de o treime din această sumă provenind din contractul cu Nike, 70 de milioane de dolari pe o perioadă de 8 ani.

2 Serena Williams (tenis)

Lidera WTA a câștigat mult mai mulți bani pe terenul de joc decât Sharapova, dar la capitolul publicitate stă mai slab. Chiar și așa, Serena și-a băgat în conturi 20,2 milioane de dolari, 6,5 milioane reprezentând, cum am spus, premii de joc.

3 Venus Williams (tenis)

Sora mai mare a făcut mai puțini bani, cu approxi-

Tenisul și golful rămân sporturile în care femeile se descurcă cel mai bine din punct de vedere financiar, scrie ziarul *Gândul*. Tenisul continuă să fie sportul care asigură câștiguri substanțiale jucătoarelor, nu atât din premiile de joc, care reprezintă o parte importantă, cât mai ales din contractele de publicitate. Din acest motiv, cei mai mulți bani îi câștigă rusoaica *Maria Sharapova*, care nu este mai bună pe teren decât surorile Williams, nu este nici mai bine clasată, doar că vinde mai bine.

Annikka
Sorenstam

Maria Sharapova

mativ 5 milioane de dolari mai puțin, dar nu o duce nici ea rău. 15,4 milioane într-un singur sezon este bine, mai ales că banii ei

vin de la sponsori „grei”, printre care Oreo, Powerade, Tide și Wilson.

4 Danica Patrick (automobilism)

Prima din acest top care nu joacă tenis, Danica se descurcă foarte bine, cei zece sponsori pe care îi are acum asigurându-i cea mai mare parte din venitul anual de 12 milioane de dolari.

5 Kim Yu-Na (patinaj artistic)

La 19 ani, campioana olimpică de la Vancouver câștigă dintr-un sport în

care premiile nu sunt mari, aproape 10 milioane de dolari. Sud-coreeana este, însă, un star în țara sa, cel mai mediatizat sportiv asiatic la un moment dat, iar firme ca Hyundai, Nike și Samsung Electronics i-au asigurat în ultimul an venituri de 9,7 milioane de dolari.

6 Annika Sorenstam (golf)

Retrasă de doi ani din circuitul profesionist, Annika încă realizează venituri anuale de 8 milioane de dolari, grație unor contracte de publicitate.

7 Ana Ivanovici (tenis)

Fosta lideră WTA a dat, în ultima vreme, semne că este capabilă să-și revină la forma de acum doi ani, ceea ce, cu siguranță, i-ar ajuta și finanțele, chiar dacă nici acum nu se descurcă rău. Doar că, în lipsa rezultatelor, cea mai mare parte din câștigul anual de 7,2 milioane de dolari provine din publicitate.

8 Jelena Jankovic (tenis)

Mai bună decât compatrioata sa Ivanovic, în ceea ce privește rezultatele, Jelena câștigă mai puțin, numai 5,3 milioane de dolari.

9 Paula Creamer (golf)

5,2 milioane de dolari pe an este o dovadă că și în golful feminin se câștigă bine, chiar dacă nu se compară cu circuitul feminin.

10 Lorena Ochoa (golf)

Topul celor mai bine plătite sportive din lume este încheiat de numărul 1 în lume în circuitul profesionist de golf care a realizat câștiguri de 5 milioane de dolari în ultimul an, dar care, plictisită a decis să se retragă.

Kaiac-canoe

Eroii români de la Poznan

Alexandru Dumitrescu și Victor Mihalachi

România a cucerit două titluri mondiale la competiția de duminică de la Poznan, ambele prin echipajul *Alexandru Dumitrescu-Victor Mihalachi*, la canoe dublu.

Perioada de criză prin care a trecut lotul național de kaiac-canoe al României a luat sfârșit, lucru dovedit de cele trei medalii cucerite la Mondialele desfășurate la Poznan, în Polonia. Două titluri mondiale au fost câștigate de echipajul de canoe dublu, format din sportivii *Alexandru Dumitrescu* și *Victor Mihalachi*, și o medalie de argint a fost obținută pe distanța de 1.000 m de echipajul de canoe patru format din *Gabriel Gheoca*, *Nicolae Bogdan*, *Mihail Simion* și *Florin Comănici*.

Eroii de la Poznan, *Alexandru Dumitrescu* și *Victor Mihalachi*, au cucerit în premieră două medalii de aur la canoe dublu, atât pe distanța de 1.000 m, cât și pe cea de 500 m.

„România a mai obținut două medalii de aur la canoe dublu, dar niciodată cu aceleași echipaje pe distanțe diferite”, a precizat *Ioan Bârlădeanu*, președintele Federației Române de Kaiac-Canoe. În urmă cu un an, *Bârlădeanu* a avut inițiativa de a-l schimba pe *Ivan Patzaichin* din funcția de antrenor coordonator al lotului de canoe și consideră că succesul de la Mondialele de la Poznan s-a datorat în mare măsură schimbării tehnicianului.

Fotbal Nou sezon cu vise noi

La primele meciuri ale sezonului de fotbal 2010-2011 doar câteva echipe de-ale noastre au reușit să câștige derbiul respectiv. Jula continuă seria rea, a adunat numai un singur punct, Leta I nu își găsește ritmul potrivit, băieții din Micherechi au pierdut 2 puncte la Orosháza, dar stau pe locul 3, atletii au prins firul și au câștigat contra crâstorenilor. Acum suntem încă la început, fiecare echipă mai are încă timp de-ajuns să-și adune trupele, să câștige următoarele meciuri. MIC

Rezultatele echipelor noastre de fotbal NB.III.

Jula VTFC-FC Dabas 2-2(12)
Tiszalök VSE-Leta SC I. 2-2(12)

Județ I.

Rákóczi VSE-Micherechi 2-2(3)
Csabacsúd SE-Șercad KLE 1-2(8)
Nagyhegyes KSE-Leta SC II 2-1(14)

Județ II.

Ciorvaș SK-Dobozi SE 2-4(10)
Medgyesegyháza SE-Okány KSK 0-2(11)
Dombegyház NSE-Bătania TK 1-2(4)
Săcal SE-Kismarjai SE 4-3(8)
B.keresztesi VSE-Pocei KSE 3-2(4)
Esztár FC-Jaca SE 5-0(14)
Sz.p.szegi SC-Apateu SE 4-5(6)

Județ III.

Aletea LE-Crâstor SE 3-1(3,9)
Leucușhaz KSK-Újkígyós FC 0-3(11)

Următoarele meciuri

28 august 2010, sâmbătă, ora 16.30: Leta SC I.-Cigánd SE

Ora 17.00: Rákóczi VSE-Șercad KLE, Bătania TK-Nagyszénás SE, Chitighaz SE-Ciorvaș SK, Kevertmes SE-Leucușhaz KSK, Crâstor SE-Kunágota TE, Jaca SE-Nagyrabé PSK, Biharnagybajomi SE-Săcal SE, Apateu SE-Pocei KSE

29 august 2010, duminică, ora 17.00: Micherechi SE-Szeghalmi FC, Leta SC I.-Ebesi KSE.

TVR 1

Luni 30 august

6.00 Telegiurnal 7.00 Desene animate 7.30 Serial. Secretul talismanului 8.15 Noile Paradisuri. Documentar 9.15 Serial. Dovadă de iubire 10.15 Ca la carte 11.50 Serial. Legendele palatului: doctorul Hur Jun 13.00 Telegiurnal 13.50 Pur și simplu delicios 14.30 Emisiune în limba maghiară 16.00 Palatele lumii. Documentar 17.30 Amintiri din istorie 17.40 Serial. Legendele palatului: doctorul Hur Jun 19.00 Telegiurnal 20.10. Serial. Extravagantul Raines 21.10 Serial. 30. Rock 22.00 Prințesa Diana. Documentar 23.15 Serial. Anatomia lui Grey .

Marti 31 august

6.00 Telegiurnal 6.30 Cu 80 de tablouri la capătul lumii. Documentar 7.00 Desene animate 7.30 Serial. Secretul talismanului 8.15 Noile Paradisuri (R) 9.15 Serial. Dovadă de iubire 11.50 Serial. Legendele palatului: doctorul Hur Jun 13.00 Telegiurnal 13.50 Pur și simplu delicios 15.00 Emisiune în limba maghiară 16.00 Clima, un motiv de război? Documentar 17.30 Amintiri din istorie 17.30 Serial. Legendele palatului: doctorul Hur Jun 19.00 Telegiurnal 20.10 Film. Război și pace 22.00 Prințesa Diana. Documentar 23.15 Serial. Anatomia lui Grey.

Miercuri 1 septembrie

6.00 Telegiurnal 7.00 Desene animate 7.30 Serial. Secretul talismanului 8.15 Noile Paradisuri (R) 9.15 Serial. Dovadă de iubire 11.50 Serial. Serial. Legendele palatului: doctorul Hur Jun 13.00 Telegiurnal 14.30 Oameni ca noi (R) 15.00 Conviețuiri 16.00 Generația contra 17.25 Iubiri dincolo de ecran 17.40 Serial. Legendele palatului: doctorul Hur Jun 19.00 Telegiurnal 20.10 Ediție specială 21.00 Ultima rețetă Hill 789. Documentar 22.00 Serial. Comanderia, 1375. 23.15 Serial. Anatomia lui Grey.

Joi 2 septembrie

6.00 Telegiurnal 7.00 Desene animate 7.30 Serial. Secretul talismanului 8.00 Pur și simplu delicios (R) 9.15 Serial. Dovadă de iubire 11.50 Serial. Legendele palatului: doctorul Hur Jun 13.00 Telegiurnal 13.45 Pur și simplu delicios 14.30 Emisiune în limba germană 16.00 Interes general 17.25 Iubiri dincolo de ecran 17.40 Serial. Legendele palatului: doctorul Hur Jun 19.00 Telegiurnal 20.10 Film. Război și pace 22.00 Serial. CSI-Crime și investigații 23.00 telegiurnal 23.15 Serial. Anatomia lui Grey.

Vineri 3 septembrie

6.00 Telegiurnal 7.00 Desene animate 7.30 Serial. Secretul talismanului 8.15 Noile Paradisuri (R) 9.15 Serial. Dovadă de iubire 11.50 Serial. Legendele palatului: doctorul Hur Jun 13.00 Telegiurnal 14.20 Mediterana 27. 14.50 Bună ca viața 16.00 Palatele lumii 17.00 Vizor monden 17.40 Serial. Legendele palatului: doctorul Hur Jun 19.00 Telegiurnal 20.00 Fotbal: România-Albania 23.15 Serial. Anatomia lui Grey.

Sâmbătă 4 septembrie

6.00 Pro patria 6.25 Cântecul amintirii...amintirile cântecului (R) 7.25 Spectacolul lumii 8.00 Arca lui Noe (R) 8.40 Desene animate 9.35 Serial. Hannah Montana 10.30 Zile și nopți 11.00 Zezi România! 12.00 Serial. Zbor peste inimi 13.00 Telegiurnal 13.20 Vedeta familiei 14.10 Film. Hercule la New York 16.00 Călător pe viață 16.35 Telegiurnal 17.30 Tezaur folcloric 19.00 Telegiurnal 20.10 Film. Război și pace 22.00 Serial. Familia Simpson.

Andra Gavril prezintă emisiunea „Zile și nopți”

Duminică 5 august

6.00 Universal credinței 8.00 Ca la carte 8.30 Desene animate 9.50 Spune-mi ce te doare 10.30 Viața satului 12.00 Serial. Zbor peste inimi 13.00 Telegiurnal 13.20 Descoperă Europa ta! 14.10 Film. Destinația Londra 16.00 Nemuritorii anilor 60 16.40 Film. Charlot vrea să se însoare 17.10 Astă seară petrecem în familie 19.00 Telegiurnal 20.10 Film. Război și pace 22.10 Film. În umbra trecutului.

TVR 2

Luni 30 august

6.00 Serial. Cercul vieții 7.00 Film. Șoricelul Perez 2 (R) 9.00 Telegiurnal 10.45 Vorbe peste timp 11.00 Telegiurnal 13.30 e Forum 14.00 Împreună în Europa 15.00 Serial. Cercul vieții (R) 16.00 Serial. Studio 24. 17.30 Povești din sălbăcie 18.00 Serial. Aventuri-erii 19.00 Serial. Lege și ordine 20.00 Arena leilor 21.00 Ora de știri 22.30 Serial. Atmosferă fierbinte.

Marti 31 august

6.00 Serial. Cercul vieții 7.00 Serial. Studio 24 (R) 8.00 Serial. Darul 9.00 Telegiurnal 10.15 Povești din sălbăcie (R) 11.00 Telegiurnal 11.45 Popasuri folclorice 14.00 Împreună în Europa 15.00 Serial. Cercul vieții (R) 16.00 Serial. Studio 24. 17.30 Viața cu sânge rece. Documentar 18.00 Serial. Aventurieri 19.00 Serial. Lege și ordine 20.00 D'ale lui Mitică 22.10 Film. Războiul pământului.

Miercuri 1 septembrie

6.00 Serial. Cercul vieții 7.00 Serial. Studio 24. (R) 8.00 Serial. Darul 9.00 Telegiurnal 10.15 Viața cu sânge rece (R) 11.00 Telegiurnal 11.45 Popasuri folclorice 14.00 Împreună în Europa 15.00 Serial. Cercul vieții (R) 16.00 Serial. Studio 24. 17.20 Viața cu sânge rece. Documentar 17.55 Polo: Croația-România 19.20 Poate nu știați 19.30 Fotbal pentru viața 21.00 Ora de știri 22.10 Film. Finaluri ferice.

Joi 2 septembrie

6.00 Serial. Cercul vieții 6.50 Învinge apele! 7.00 Serial. 24. (R) 8.00 Serial. Arabela 9.00 Telegiurnal 10.45 Poate nu știați 11.00 Telegiurnal 11.45 Popasuri folclorice 13.30 Chip și asemănare (R) 14.00 Împreună în Europa! 15.00 Serial. Cercul vieții 16.00 Serial. Studio 24. 17.30 Viața cu sânge rece 18.00 Serial. Aventurieri 19.00 Serial. Lege și ordine 20.00 Imaginea succesului 20.30 Dincolo de hartă 21.00 Ora de știri 22.10 Film. Patimi mocnite.

Vineri 3 septembrie

6.00 Serial. Cercul vieții 6.50 Învinge apele! 7.00 Serial. Studio 24. (R) 8.00 Serial. Arabela 9.00 Telegiurnal 10.15 Viața cu sânge rece (R) 11.00 Telegiurnal 11.45 Doi care doinesc (R) 12.15 Zestrea românilor (R) 13.30 Utopia 14.00 Împreună în Europa! 15.00 Serial. Cercul vieții (R) 16.00 Puterea legii 16.30 Fotbal: România-Rusia 18.30 Polo: Croația-România 19.30 Peșcar hoinar 20.00 Vrajitorii lui Jamie Oliver 20.30 În numele victimei 21.00 Ora de știri 22.10 Seta. Documentar 23.20 Film. Bandiți și Frumoasa Fugară.

Alexandra Velniciuc, moderatoarea emisiunii „Atenție, se cântă”

Sâmbătă 4 septembrie

6.00 Popasuri folclorice (R) 7.00 ABC...De ce? 8.00 Atenție...copii 8.35 Liber pe contrasens 10.00 Bugetul meu (R) 10.30 Între cer și pământ 11.00 Serial. Piatra magică 12.35 Atenție, se cântă! 14.00 Natură și aventură 14.30 Zestrea românilor 15.30 Imaginea succesului (R) 17.00 Serial. Doctor Who 18.30 Serial. Toate pânzele sus 19.30 Fotbal. 20.00 Serial. Călători din preistorie 21.00 Ora de știri 22.10 Film. Prima mea nuntă.

Duminică 5 septembrie

6.00 Popasuri folclorice (R) 7.00 Natură și aventură (R) 8.00 Motomagia 9.00 Ferma 10.00 Doi care doinesc 10.30 Pescar hoinar (R) 11.00 Serial. Piatra magică 12.35 Film. Frog și Wombat 14.15 Poate nu știați 14.30 Vrajitorii lui Jamie Oliver (R) 15.00 Atlas 15.30 Chip și asemănare 16.00 Muzică și muzică 17.00 Serial. Doctor Who 17.55 Polo: Croația-România 19.15 Poate nu știați 20.00 Serial. Călători din preistorie 21.00 Ora de știri 22.10 Film. Good Bye Lenin!

O VOCE ROMÂNEASCĂ

Viața și tradițiile românilor din Ungaria

30 AUGUST, LUNI (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Montaj de muzică populară 17.55: Încheiere

31 AUGUST, MARTI (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Reportaje, interviuri 17.30: „Din 4 colțuri ale lumii” 17.55: Încheiere

1 SEPTEMBRIE, MIERCURI (Anamaria Brad)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri 17.10: Reportaje, interviuri 17.50: Interviu zilei (reluare) 17.55: Încheiere

2 SEPTEMBRIE, JOI (Ștefan Crăsta)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Reportaje, interviuri 17.30: Nota săptămânii semnată de Edda Illyés 17.40: Revista presei 17.50: Interviu zilei (reluare) 17.55: Încheiere

3 SEPTEMBRIE, VINERI (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Reportaje, interviuri 17.50: Interviu zilei (reluare) 17.55: Încheiere

4 SEPTEMBRIE, SÂMBĂTĂ (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Programul bisericilor ortodoxe și al adunărilor baptiste 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Reportaje, interviuri 17.25: Stele de cinci stele – emisiune de muzică ușoară 17.55: Încheiere

5 SEPTEMBRIE, DUMINICĂ (Ștefan Crăsta)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: „În lumea credinței” – emisiune religioasă 17.00: Sinteza știrilor săptămânii 17.10: Retrospectiva săptămânii (spi-curi din interviurile și reportajele difuzate pe parcursul săptămânii) 17.55: Încheiere

(Nu răspundem pentru eventualele modificări în programele radio!)

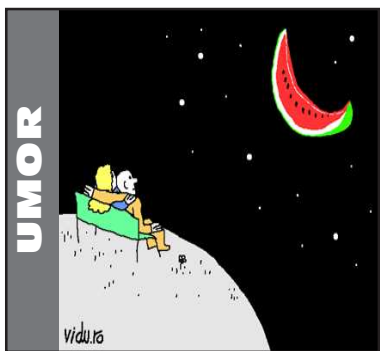
Emisiunea radiofonică în limba română este difuzată zilnic între orele 16.00-18.00, pe unele medii cu frecvențele de 1188 kHz și 873 kHz.

Ecranul nostru

miercuri, 1 septembrie 2010 (m1 ora 14.05)
Reluare: vineri, 3 septembrie 2010 (m2 ora 11.05)

Programul prevăzut pentru săptămâna viitoare:

Anul acesta s-au împlinit 100 de ani de la nașterea pictorului Gheorghe Cohan. Artistul originar dintr-o familie românească din Jula a pus amprenta asupra artei plastice maghiare din a doua parte a secolului trecut. Din filmul redacției românești îl puteți cunoaște pe Cohan, artistul și omul, prin amintirile fratelui său, prin aprecierile unui critic de artă și prin vorbele a doi artiști contemporani, care îl apreciază în mod deosebit.
Realizator: Ștefan Crăsta

Cazare ieftină la Centrul Cultural Românesc din Jula

Liceul „N. Bălcescu”, Școala Generală și Căminul de Elevi din Jula funcționează într-o clădire impozantă. Instituția oferă cazare la nivel superior.

În cadrul centrului dispunem de 5 camere de oaspeți cu câte 2 paturi și 5 camere cu câte 3 paturi. Acestea pot fi închiriate pe parcursul întregului an. Fiecare cameră are baie separată și un mic balcon.

Contacte și informații:

e-mail: romiskgvula@freemail.sulinet.hu
telefon: +36/30-692-7359

Vând casă pe drum principal (nr. 47) în Köröstarcsa, în apropiere fostei fabrici de paste făinoase, chiar și cu srl. Contact: +36-30/925-5583 (vorbim limba română).

Vând teren îngădit pentru construcții la Jula, lângă poiana Dürer, într-o zonă rustică în dezvoltare, potrivit pentru întreprinderi turistice. Terenul are o suprafață de 10.444 m². Contact: +36-70/701-9286.

De vânzare casă familiară în centrul comunei Chitighaz, str. Uttörő nr. 69, în apropierea școlii românești. Trei camere, încălzire cu convectoare (gaz) + șemineu, baie, WC separat, anexe, grădină îngrijită, suprafață totală 1388 m². Preț 5,2 milioane Ft. Contact: +36-1/786-3698.

Apariția săptămânalului „Foaia românească” este finanțată de:
Fundația Publică „Pentru Minoritățile Naționale și Etnice din Ungaria”;
Departamentul pentru Relațiile cu Românii de Pretutindeni, din București;
Secretariatul de Stat pentru Politică Națională și Minoritară, din Budapesta

La școala de vară din Vălenii de Munte

Mai mult din curiozitate, decât din dorința de a învăța ceva nou am participat la cursurile de vară ale Universității Populare „Nicolae Iorga” din Vălenii de Munte, care s-au ținut în perioada 15–20 august. De unde această curiozitate? Citeam undeva înainte de plecare, că aceasta este cea mai longevivă inițiativă culturală de acest gen din România. Mă interesa, deci, cum poate fi, ce se poate discuta, cine se întâlnesc la o școală de vară cu un trecut de 102 ani, și cum a putut supraviețui inițiativa din 1908 a marelui savant Nicolae Iorga, o tradiție culturală ce a reunit în toți acești ani oameni de valoare dăruiți culturii și neamului românesc.

Nicolae Iorga (1871–1940) a fost un istoric, critic literar, documentarist, dramaturg, poet, enciclopedist, memorialist, ministru, par-

lamentar, prim-ministru, profesor universitar și academician român. După cum a afirmat George Călinescu, Iorga a jucat în cultura românească, în primele decenii ale secolului XX, „rolul lui Voltaire”.

La început, participanții erau chemați printr-o „înștiințare”: „*Mai mulți profesori au luat hotărârea de a ține cursuri de vacanță la Vălenii-de-Munte. Ele vor începe la 1-iulie și vor ține până la 1-iulie Septembrie. Iată numele profesorilor și materiile ce vor face. N. Iorga: Istoria Românilor și Istoria literaturii românești. Gh. M. Murgoci: Geografia României. N. Dobrescu: Istoria Bisericii românești. Șt. Bogdan: Economia națională românească. V. Bogrea: Istoria literaturilor moderne. Al. Lăpedatu: Din Istoria Românilor. Alte cursuri și lecțiuni se vor anunța*

la timp. Cursurile vor începe numai dacă până la 25 Iunie se vor anunța cel puțin 50 de ascultători. Pentru găzduire și hrană se vor căuta cele mai bune condiții de ieftinătate. Vălenii sunt și o stație de aier în apropierea unor însemnate regiuni istorice; se pot organiza excursii.”

Dintre toate prestigioasele instituții create de marele istoric, cărturar om politic, Nicolae Iorga, Universitatea Populară de la Vălenii de Munte este așezământul de cultură cel mai important. Inaugurată la 2 iulie 1908, prin prelegerea lui Iorga despre „Romanitatea românilor”, această instituție s-a impus în mișcarea românească culturală ca o reuniune a intelectualilor de pretutindeni, având ca nobil scop răspândirea culturii românești. Și la ediția din acest an au participat, alături de intelectuali din

țară, și români din țările din jurul României, Republica Moldova, Ucraina, Ungaria, Serbia, Bulgaria.

Universitatea lui Iorga a funcționat până în anul 1915, cu o întrerupere de un an (în 1913), orientându-se apoi tot mai mult activitatea spre mobilizarea cursanților în vederea realizării deziideratului național, Marea Unire. Evenimentele legate de primul război mondial au împiedicat desfășurarea activității universității pe perioada anilor 1915–1920, Nicolae Iorga continuând să țină legătura cu unii dintre foștii cursanți, prin intermediul corespondentei sau al publicațiilor pe care le edita. Reluarea cursurilor se hotărâște în 1920, la Congresul Ligii Culturale, desfășurat la Râmnicu-Vâlcea. Atunci se adoptă și denumirea de Universitate Populară „N. Iorga”.

În acei ani, prelegerile susținute de Nicolae Iorga tratau cele mai importante probleme ale istoriei naționale și universale, cu accent pe locul și rolul României în lume. Ultimele conferințe din 1938–1939, atrăgeau atenția asupra pericolului crescând al extremismului, ceea ce a trezit un larg interes, ele fiind radiodifuzate și publicate în broșuri. Aceasta este și perioada în care sunt atrași numeroși participanți din afara granițelor, în scopul consolidării relațiilor culturale cu țările europene. 1940 este anul cumplit al dispariției lui Iorga. Cursurile Universității Populare au fost continuate imediat după terminarea celui de-al Doilea Război Mondial – doar câțiva ani – de către intelectualii care au fost în preajma savantului, ele fiind reinstituționalizate în 1968. (Continuare în numărul următor.)

Eva Iova

